

at, mint látoga-

ia új politikát szemben.

sen azt kívánja. a részt a stressz ant szerint Eden tudományt képez-

knak, amelyeket etekkel.

Moszkvából tör-

latkozottat közli,

fejlesztéssel afőlött,

sz tárgyalásokat ormányfőnökkel

járulni a helyzet segíteni a népek

nek kialakulását.

ekvái tárgyalások

kiel jelentése sze-

rium részéről azt

an kétekedik ab-

rosz-angol tár-

paktum kérdése

esésnek tartják.

en szerződés kez-

né, és sem ve-

ly külügyminiszte-

szertint Japának

van szüksége. A

egkönnyíti Japán

meg kell értenie.

hat semmiféle tá-

tu tegnap, vasár-

volt ebédre. Dél-

ttel tanácskozott.

rázott. A Tempa

é, hogy a kölcsö-

ovjet bevonásával

a a béke érdeké-

Berlin aggódik

Német hivatalos

mutatkozik Né-

ai elszigetelődése

hogy a németeket

emzetközi kombi-

om mutatkozik s

nyek most Német-

ek beszélni.

szatóságon meg-

egy ez az eljárás

an 1934. auguszt-

számu vezérigazg-

(.) körelelettel,

sz ilyen esetekben

postai közegeknek

ént a küldeményt

a gyakran előfor-

a pártelnök, hogy

hív. „Nagyszógos”,

beltek a címzésen,

küldemények to-

Ezt a vezérigazg-

ott visszafelének

jövő küldemények

nyodalmak van-

ban fokozza, hogy

uccák elnevezése

különböző hivata-

lat, helygilyi köz-

egyezők az elne-

g, hogy mennyire

amely nagy ká-

posta, amár ál-

helygilyi ellenében

köteles úgy, a

adott alapelvet is

telleg még nyomó-

gy a címzetthez

11

11

11

11

Kassa postai
pótlás in kassa.
No. 224718/228.

Rámasetter Róbert

BUDAPEST

Ara 5 lej

Dérmunkák
Készítők
megőrzött és visszaküldés
váltójuk. Főszertvezető dr. Károly
Erdő. Pótlás szerkesztő János
Ferenc. Benczéri szerkesztő Márk
Magy. Erdő. Straub Mária E.

Szerda, 1935. április 3.

5986. EV. XVII. LEV.
W'ADAR 29. 77. SZÁM.

A germán szakáll

Aligha van még egy ország a világon, ahol olyan bájos könnyedségű problémák foglalkoztatják az embereket, mint Németországban.

Ha valaki azt mondáná, hogy a hitleri birodalom a háborus rém, ahol most újabb százszekretet állítanak csatasorba, hogy már készült a nagy mérszárseket a határokon, miután a határokon belül elvégezték, vagy ha azt merné valaki állítani, hogy ebben az országban nincsen meg mindenkinek mindenhez joga, ellenvéleményként kell melléne szegoznünk az alábbi történetet, amely egyszerű, mint az egyszerű és célkitűzésében éppen olyan fenkölt és eszmei, mint maga a rendszer.

Az történet, hogy küldöttség jelent meg Göringnél és átadott neki egy a birodalom polgárai által aláírt memorandumot.

A memorandum közli a miniszter ural, miszerint a német hon békésen éldegélő polgárainak nagy problémája van.

Éspedig: módfelett idegesíti őket az a tudat, hogy a német férfiak szakállatlanul és bajszatlanul, tehát a férfias jellegnek minden külső jele nélkül szaladgálnak az utcákon.

Még az alsóbbrendű zsidóság nagy tömege is megengedi magának azt a luxust, hogy szakállt és bajszot viseljen.

Miért nincs tehát a germánoknak szakálluk?

Hiszzen a történelmi időkben minden germán ember arát szakáll és bajsz ékesítette. Nemzeti viselet volt, a germán férfias felsőbbrendűség egyik ragyogó szimbóluma.

A német polgárok tehát azt kérték, hogy Göring rendelje el: viseljenek a német férfiak szakállt és bajszot, a germán felsőbbrendűség külső dokumentálására.

Sőt, azt is kérte a memorandum, hogy Göring miniszterelnök járjon elől jó példával. Első legyen, aki Németországban szakállt visel.

Göring a problémához illő komolysággal fogta fel a kérdést és menten átvette a memorandumot. Arra ugyan nem tett kötelező ígéretet, hogy azonnal megnöveszti a szakállát, de azt megígérte, hogy a kérdést megfontolással tárgyalja majd.

Ez a probléma a Ma Németországában.

Ne pozvolim

Néha nemcsak a történelem, hanem történelmi tragédiák és a történelem hordozóinak Ponok korlátoltságai is megismétlik önmagukat.

Lengyelország kétszeri felosztásának okai között a történészek előszeretettel sorolják fel azt a tény, hogy a lengyel főurak, amikor hazájuk sorsdöntő kérdéseiről volt szó, szelős önzésükben és vicinális látókörük homályában minden mentő és okos javaslatra a birhedi monddással feleltek: „Ne pozvolim” — nem akarom.

A mai újjászületet, helyesebben az antant által életrehozott új Lengyelország a jelek szerint ismét a „Ne pozvolim” tragikomikus jatkát akarja végigésszálni.

Ugyanakkor, amikor az európai nagyhatalmak most már félre nem érthető módon fognak össze a hitlerista Németország elszigetelésére, amikor a két, egymással mindig féltékenyen rivalizáló nagyhatalom: Anglia és Szovjetország meggyezésre jutottak és különös belátással akarják biztosítani Európa békéjét, — amit csakis a német militarista expanzió letörésével lehet biztosítani: — a békében leginkább érdekelt Lengyelország még mindig a maga külön útjait akarja járni.

Érthetetlen a lengyel kormánynek ez a magatartása. Érthetetlen annál is inkább, mert hallatlanul kockázatos nemcsak jelenére, hanem jövőjére, sőt egész állami létére nézve is.

Abban az esetben, ha Lengyelország jelenlegi vezetőinek mérhetetlenül nagy bűne következtében ki fog maradni a keleti paktumból: egy minden bizonnyal Németország által kezdeményezett újabb világháborúban teljesen magára fog maradni és ez a magáramaradás nagyon könnyen végzetessé válhatik számára.

Csak végtelen vakság hitetheti el a lengyel kormányfőfiakkal azt a naiv dajka-

Eden Varsóba érkezett és megkezdte tanácskozásait Pilsudszki marsallal és Beck külügyminiszterrel

Lengyelország nem helyesli a népszövetségi tanácsnak rendkívüli ülészakra való összehívását. Holnap reggel Prágába érkezik az angol főpecsétőr

Lengyelország ellene van a keleti paktumnak, mert célravezetőbbeknek tartja a kétoldali szerződéseket

Varsó, április 2. Programjához hiven, sikeres moszkvai útja után, tegnap este 9 órakor Varsóba érkezett Eden angol főpecsétőr. A pályaudvaron Beck lengyel külügyminiszter fogadta a sikeres diplomatát, ünnepélyes külsőségek között.

Eden angol főpecsétőr az orosz határ elhagyásakor köszönő táviratot intézett Litvinovhoz, amelyben annak a reménynek adott kifejezést, hogy látogatása előmozdította a béke javára alakult barátságos viszonyt a két állam között.

Kedden délelőtt Eden és Beck nagyjelentőségű tárgyalásai meg is kezdődtek. Az angol főpecsétőr délben audiencián jelent meg Moszciszki köztársasági elnök előtt. A Havas ügyknésgés jelentése szerint Párizsban döntőjelentőségűeknek tekintik az angol főpecsétőr varsói tárgyalásait, akit az orosz határtól Varsóig a lengyel külügyminisztérium egyik osztályfőnöke kísért s már informálta Edent Lengyelország állapontjáról.

A távirati iroda szerint

Lengyelország ellene van a keleti paktumnak, mert elég erősnek érzi magát a Franciaországgal kötött szövetség, az Oroszországgal és Németországgal létrejött megemntamadási egyezmény és főleg hadseregének védelme alatt. Lengyelország nem akarja megnyitni határát egy, a kölcsönös segítségéről szóló paktum alapján sem a vörös, sem a német hadseregnek.

Eden mindennek dacára azt hiszi, hogy a lengyel kormány a legutolsó események hatása alatt, ha nem is azonnal, de meg fogja változtatni állapontját, vagy legalább is újból fontolóra venni elhatározását.

A francia közvélemény egyébként nagy várakozással tekint Varsó felé s a francia lapok hangoztatják, hogy most a szó Lengyelországot illeti.

Ez a várakozás azonban sok tekintetben máris indokolatlannak látszik. Lengyelország egy újabb lépése, melyről az Oeuvre értesül, annak bizonyossága, hogy a lengyel kormány mindenáron ki akarja vonni magát a német imperiaлизм ellen irányuló nemzetközi szolidaritásból. Az Oeuvre értesülései szerint ugyanis a lengyel kormány közölte a Népszövetséggel,

hogy nem helyesli a tanácsnak rendkívüli ülészakra történt összehívását.

Az április 15-re kitűzött tanácsülésen éppen ezért Lengyelországot nem Beck kül-

mesét, hogy egy hadüzenet esetén Németország nem fogja azonnal megszállani a danzigi korridort, magát Danzigot és Lengyelországot.

Még naivabb feltételezés az, hogy a lengyel hadsereg sikeresen tudná kivédni szövetségesei hiányában ezt a támadást. Lengyelország elsősorban Franciaországnak köszönheti restaurált állami létét s ha

ügyminiszter fogja képviselni, aki Varsóban marad a tanácsülés tartama alatt is.

Angol diplomáciai körök moszkvai értesülései szerint a szovjetkormány az angol-orosz eszmecsere eredményeiről közléseket fog tenni Franciaország, Németország, Lengyelország és Csehszlovákia kormányainak. Még nem lehet tudni, hogy Moszkvában a diplomáciai képviselőkkel fogják-e közölni a hivatalos orosz állapontot, vagy pedig eljuttatják azt a fenti városokban akkreditált szovjetköveteknek a kormányokhoz való továbbítás céljából.

Prágai jelentés szerint Eden varsói tárgyalásainak befejezése után április 4-én reggel érkezik a csehszlovák fővárosba és Benessel folytatandó tárgyalásai után este utazik tovább Londonba.

Eden Pilsudszki marsallnál

A délutáni órákban érkezett varsói jelentés szerint Eden főpecsétőr Moszciszki köztársasági elnöknel tett látogatása után kedd délután megjelent Pilsudszki marsallnál és vele hosszabb, beható tárgyalásokat folytatott.

A londoni lapok értesülései szerint a lengyel kormányfőfiak ismertették Edennel azokat a kifogásokat, amelyeket a keleti egyezmény tervével kapcsolatban lengyel kormányrészlől támasztanak. Hangoztatják, hogy a lengyel kormány a béke fenntartása érdekében célravezetőbbeknek tartja a kétoldali szerződéseket, amelyek a biztonságot jobban szolgálhatják, mint a sokoldalú egyezmények.

Párizs, április 2. (Rador.) Lengyelország párizsi követe ma megjelent a külügyminisztériumban és kormányra névben meghívta Lavall Varsóba. Lavall közölte, hogy moszkvai útjában kiszáll a lengyel fővárosban.

Újra Leroux kapott megbízást az új spanyol kormány megalakítására

Madrid, április 2. Lapunk más helyén beszámolunk arról, hogy Alcalá Zamora köztársasági elnök Martínez Valescot bízta meg az új spanyol kormány megalakításával, miután Lerouxnak nem sikerült megegyezésre jutnia a különböző pártok képviselőivel. A késő délutáni órákban érkezett jelentés szerint Martínez Valesco elhárította magától a kabinetalakítást és így Alcalá Zamora köztársasági elnök újra Leroux-t bízta meg a kormányalakítással.

ez az állami lét még egyszer veszélybe került, úgy nem fog számíthatni többé se Franciaország, se Anglia, se Oroszország, se a hiszantán támogatására.

Ez pedig egyet jelent nemzeti létének újabb kockázatásával és esetleges tragikus összeomlásával. A „Ne pozvolim” újra és végérvényesen meg fogja bosszulni magát.

A cordovai békekötés

Majmonides 800. születésnapját ünneppé avatta a zsidó kulturvilág és ünneppé avatta a civilizált emberiség is. Szerzte a világon megkezdődtek a Majmonides-ünnepségek, melyeken a zsidó közösségeken kívül a nem-zsidó kulturvilág reprezentánsai is részt vesznek. Nemcsak a nagy zsidó tudóst, hanem a nagy humanistát is ünneplik Mose ben Majmonban. Az ünnepségekben első helyen Spanyolország áll, Majmonides szülőhazája. Spanyolország, mely Majmonides utócait kültte és földönfutóvá tette, ma békejobbót nyújt a zsidó népek és a nagy halott emlékének hódolva, magásra emeli Izrael és az egész világ felé a béke lobogóját.

Cordovában, hol Majmonides működött, megkezdődtek a nagy Majmonides-ünnepségek. Az ünnepségeket a spanyol kormány proklamációja vezette be. A proklamáció, melyet a miniszterelnök írt alá a kormány nevében, méltatja Majmonides élete művét, a nagy zsidó tudós és a nagy humanista érdemeit, melyek — ugymond — nemcsak a világ zsidóságát, hanem azülföldjét, Spanyolországot is büszkeséggel és dicsőséggel töltik el. A spanyol kormány a spanyol nép ünnepevé avatja Majmonides 800. születésnapját és az összes spanyolországi emlékünnepélyeket hivatalos állami jellegűeknek nyilvánítja. A kormány és különösen a közoktatásügyi miniszter közvetlen vesz részt az ünnepségek rendezésében és felszólítja a spanyol népet és a hatóságokat, hogy méltó emléket állítsanak Majmonides nevének.

A cordovai ünnepségek valóban imponáns és magasstos keretekben zajlottak le. Idegen kormányok reprezentánsai, külföldi zsidó hitközségek delegációi, tudományos intézetek kiküldöttjei és számos küll- és belföldi újságíró jelenlétében kezdődtek meg az ünnepségek a cordovai városrházán, ahol elsőnek a város polgármestere tartott magasztos beszédet Maimonidesről, aki — ugymond — „fénylő csillag volt az emberiség sötét éjszakájában.”

Utána dr. Meriz Lewy, Szarajevó zsidó hitközségének főrabija és a jugoszláv ciomista szövetség alelnöke beszélt spanyol nyelven. Üdvözölte Spanyolországot abból az alkalomból, hogy legyőzte Torquemada szellemét és kiküzdötte az egész világ nagyrabecsiségét. Dr. Armand Kaminka professor, a bécsi Majmonides-intézet igazgatója kiemelte Spanyolországnak azt a törekvését, hogy hozzáigazodjon a Majmonides-elvekhez. Spanyolország — ugymond — a majmonidesi ünnepségekkel is beigazolta, hogy a kultúra igaz hordozója. Roth professor, a jeruzsálemi egyetem delegátusa, héberül beszélt és rámutatott arra a tényre, hogy Majmonidest azért becsüli nagyra még ma is a nemzsidó világ, mert Mose bar Majmon igaz lényében zsidó volt. Epügy meg fogja szerezni a nem-zsidó világ megbecsülését az a zsidó szellem is, amely ma Paleztinában virul.

A Spanyolországban működő zsidó hitközségek nevében don Ignacio Baer tartott beszédet, méltatta a héber nyelven írott hatalmas kulturértékeket. Az amerikai zsidóság nevében Fischmann olvasta fel rabbi Stephen S. Wise beszédét, amelyben köszönetét fejezte ki a spanyol kormánynak és a spanyol népek az utóbbi időkben a zsidók iránt tanúsított méltányos magatartásáért.

Másnap a nemrég kiásott régi cordovai zsinagóga homlokzatára márványból készült emléktáblát helyeztek el. Az emlékmű leleplezésénél a cordovai polgármester tartott megindító avató beszédet.

— E templom bejáratánál, melynek falai között rabbi Mose ben Maimon főházakodott, ezen emléktábla előtt, mely a nagy zsidó és a nagy ember nevé és emléké hirdeti, jóvá akarjuk tenni a bűnt és a sok szenvedést, mely Izraelt érte ebben az országban. E templom bejárata előtt a spanyol nép békejobbót nyújt Izraelnek, mert e béke, Izraellel való béke nélkül nem lehet igaz béke a világon.

A cordovai polgármester beszéde mély hatást gyakorolt az ünneppé résztvevőire. A cordovai ünnepségeken a külföldi zsidó és nemzsidó delegációkon kívül a spanyol társadalom és a spanyol nép széles tömegei

Lapkiadó E. T. Baron L. Pop 16-17.

**SELECT
MOZGO**

**Jeanette Macdonald
Maurice Chevalier**
diszszerepe

VIG ÖZVEGY
LEHÁR halhatatlan operettje

Lubitsch Ernő Kedvezményes és ingyenjegyek nem
árványesek! Jegyek előre megvált-
csodás rendezésében hatók a Select kasszájánál délelőtt
11-1-ig és délután 3-tól.

vetők részt. A cordovai városi tanács elhatározta, hogy hivatalos javaslatot terjeszt a kormány elé, melyben kéri fogja, hogy a spanyol állam adja át a zsidó népnek a cordovai zsinagóga tulajdonát szimbolumul a békekötésnek.

Madridban is nagyszabású ünnepek voltak, melyeknek középpontjában a spanyol tudományos akadémia díszülése állott.

Felix Weitsch, a Prágában élő zsidó filozófus és író, Mose bar Maimonról figyelemre méltó cikkeket közöl a prágai „Selbstwehrbe“ és a következőkben jellemzi Maimonides bölcsességi világképét:

„Zsidó emigráns volt és egész életén vizsgálós levelet küldött a százezreket zsidóknak a világ minden részébe. Most aztán megint érez az ember: ime, milyén régi is a mi történetünk, milyen tiszteltrendítő a zsidó emigráns sors. De szenvedésük tiszteltrendítő méltósága mellett éreznünk kell teljesítményeik tiszteltrendítő méltóságát is. Mert abban az időben, amikor Maimonides három kultúrának a határán átvette arab filozófusoktól a görög Arisztotelészt és ilyen módon a görög filozófiát és a zsidó vallásművelődést közvetítette egy jövőre Európára számára, abban az időben a népek, amelyek között mi most élünk, még csak a kulturális fejlődés elején állottak és nagyon távol voltak ama problémáktól, amelyekkel ama idők zsidó tudósai, elsősorban Maimonides foglalkozott.

Mi az oka annak, hogy Maimonides, a zsidó gondolkodó, ilyen kimagasló jelentőségre tett szert? Miben rejlik a szellem csodája? Abban, hogy az egység zsenije volt. Voltak mélyebb és eredetibb gondolkodók is, de kevesen tudták annyi tehetséggel átfogó szintéziseket teremteni, mint Maimonides. Ő volt az, aki az egész tanuud tananyagot egységesítette, ő volt az, aki az arisztotelészi tanokat és a zsidó szellemet egységbe fogta, ő volt az, aki egyesítette a filozófikus felismerést a kinyilatkoztatással. És mert az egység volt számára a legmagasabb ideál, ezért volt ő az egyetlen, egységes és egyszerű Isten legnagyobb filozófusa.

Ahol igazi elmélyült zsidó kultúrát folyik, ott a maimonidesi tanok újjáélednek ebben az esztendőben, nyilván azért, hogy tovább fejlődve, a zsidó életet megtermékenyítsék maimonidesi szellemben. Prágában az „Afike Jehuda“ című egyesületben a cseh főváros zsidó és nemzsidó tudósai és kiválóságai gyűltek össze egy ünnepi értekezleten, amelyen Friedrich Thibberger professzor tartott mélyenjáró előadást a zsidó vallásfilozófiáról és ezzel kapcsolatosan a maimonidesi tanításokról. Prága cionista szervezete is Maimonides-ünnepséget rendezett, amelyen dr. Francisk Gottlieb cseh nyelven ismertette Maimonidesnek korához való viszonyát. A maimonidesi kort összehasonlította a miénkkel, rámutatva arra, hogy ez a mai korszak ugyanolyan problémák előtt áll, mint a maimonidesi: az egységesség nagy problémája előtt. Mi is várunk egy embert, akit, mint Maimonides, megmutassa az utat, amelyen a zsidóságnak haladnia kell. Ma Grunwald professzor bécsi főrábi is eljött az ünnepségre, hogy beszéljen Maimonidesről. Szerinte Mose bar Maimon volt az első európai, aki a fajtájához érzett szeretete mellett egyesíteni tudta magában az igazságosság elvei alapján az idegen jellemvonásokat. Olyan felismerést, olyan természet-törvényeket hirdetett, amelyeket a modern fizika és pszichológia fényesen igazol. A prágai rádióban Mose bar Maimonról dr. Gustav Steber tartott vasárnap nagy beszédet. A prágai zsidó hitközség könyvtárában pedig kiállítás rendeznek Maimonides műveiből.

A nagy megbecsülés, amit a zsidó szellem hőse iránt tanúsítanak a zsidók és nemzsidók, a zsidó népet és a nemzsidók legjobbjait becsüli meg.

SZÓTÁR-ÓRIÁS

Dr. Cherestesi
Román-magyar 1100 lap 300 helyett 150 lej
Magyar-román két kötetes, 2000 lap 600 helyett 300 lej
Román nyelvtan 200 lap 100 lej helyett 45 lej
Együtt: 4 kötet, féléveskönyvbe kötve, 3000 lap, 495 lej. Postán utánvételt portómentesen.

LEPAGE -nál Cluj

Kérje a nyelvi- és szótárkönyvek jegyzékét.

A keresztkérdések pergőtüzében elájult egy alezredes Dumitrescu tábornok perének tárgyalásán

Ki ellenbrizte Dumitrescu tábornok kertészetét? A kapitány urnak is csináltak butort a csendőrség műhelyében

Bucuresti, április 2. (Az Uj Kelet tud.) A bucaresti második hadtest hadbírósa előtt a regáti közvélemény nagy érdeklődése mellett folyik Dumitrescu tábornok volt csendőrségi vezérfelügyelő és társai tizenkétmillió lejes sikkasztási bűnperének tárgyalása. A tanuk végtelen sora vonult fel, úgy hogy háromszáz tanút idéztek be a tárgyalásra, legnagyobb részben katonatisztek, akiknek tanuvallomásai meglehetősen ellentmondóak. Általában érdekes megfigyelni, hogy amíg a vádlottak, a két alezredes, a két őrnagy és a két kapitány valamennyien igyekeznek Dumitrescu tábornokra áthárítani a teljes felelősséget, addig a tanuk egy része nem igen emlékszik vissza Dumitrescu ügyvezetésére.

A tegnapi tárgyalás jellemző intermezóval veszi kezdetét: Popescu Tudor ügyvéd kéri az elnököt, hogy Crivát és Letu ezredes vádlottakat válasszák el egymástól a vádlottak padján, mert állandóan sugdolóznak. Azután Filip Agricola alezredest, a csendőr vezérfelügyelőség volt vezérkari főnökét hallgatják ki, aki tétovázó választ ad. Arra a kérdésre, hogy nem vette észre, hogy állandóan hiányoznak a katonák a csendőrlégióból, tagadólag válaszolt.

— Sohse tudtam — mondja — hogy ennyi ember hiányzik.

Petrescu tábornok, katonai ügyész: Negoescu kapitány vádlott azt vallja, hogy tudott az emberek távollétéről.

Agricola alezredes: El sem tudtam volna képzelni, hogy Dumitrescu tábornok birtokán dolgoznak. Azt hittem, hogy a constantamegyei csendőrsőrké kiépítésénél foglalkozkodnak.

Manu tábornok-elnök: Maga nem kell, hogy fedezze feletteseinek hibáit.

Agricola alezredes: Nem akarok senkit sem fedezni.

**A keresztkérdések sulya alatt
elájult a tanu**

Petrescu tábornok, katonai ügyész megállapítja, hogy az előzetes vizsgálat során Agricola alezredes egészen más vallomást adott a vizsgálóbíróknak. Amikor Vladescu ügyvéd fogja keresztkérdések alá a tanut, Agricola alezredes elsápad és végigvágódik a földön. A tárgyalóteremben nagy konsternáció támad. Egyesek segítségére sietnek, mások menekülnék a látvány elől. Az élettelennek látszó katonatisztet arcára fordítják. Kiderül, hogy fején és állán megsérült az esés következtében. Iiescu orvos főhadnagy első segélyben részesíti a tanut, majd amikor az ülést ismét megnyitják, Dumitrescu tábornok kijelenti, hogy lemond a tanu kihallgatásáról.

Constantin Cariboldi intendáns főhadnagy a következő tanu, akinek arra vonatkozólag kell felvilágosítást adnia, hogyan környétek el azokat a szabálytalan kiutalásokat, amelyeket Dumitrescu tábornok irt alá, hogy dorobanti birtokát berendeztesse.

Milyen rendelet alapján dolgoztak csendőrök a tábornok birtokán

Milea Nicolae szakaszvezető instruktor kijelenti, hogy utasítást kapott, hogy a dorobanti birtok virágkertészetét ellenőrizze.

Manu tábornok elnök: (Dumitrescu felé) Hát mondja, tábornok ur, törvényes dolog volt, ezeket az embereket a birtokán dolgoztatni?

Dumitrescu: Hogyne. Rendelet van róla.

Ugy emlékszem, Samsonovic tábornok adta t aki.

Tudor Popescu védő itt közbelép. A per egyik jellegzetessége, hogy Dumitrescu tábornokat nemcsak a katonai ügyész igyekezik minduntalan sarokbaszorítani, hanem a többi vádlottak védői is. Tudor Popescu azt kéri az elnöktől, hogy bővebben kérdezzék ezektől a tanuktól, akik csakugyan meg tudják mondani, hogy mi történt a contantai birtokon, mert a per körül valószínűs terror-atmoszférát szerveztek meg, Manu tábornok kikéri magának, hogy kioktassák, mikor és kit kérdezzen, mert ez neki teljesen diszkrécionális joga.

Lupu Párizsban kijelentette, hogy szó sem lehet Románia külpolitikai orientációjának megváltoztatásáról

Bucuresti, április 2. A Dimineata közli dr. Lupunak a Le Tempsben megjelent nyilatkozatát, amely többek között a következőket tartalmazza:

Abszurd dolog volna azt hinni, hogy a mi külpolitikánk eltérhet eddigi irányától, nagy szövetségeséhez, Franciaországhoz fűződő belső politikai kapcsolataitól. Az a csodálatos férfi, aki Romániában ezt a

Hogy utalták ki a pénzeket?

Balanescu Joan intendáns a következő tanu volt. A kiutalási osztály főnöke volt. Elnök: Kinek az aprobálásával történtek a kiutalások?

Tanu: A vezérfelügyelőjével. Elnök: Ugy? Hát a törvény ezt írja elő?

Tanu: A csendőrségnél így volt... A tanu kijelenti a továbbiakban, hogy Dumitrescu tábornok rendkívül szigorú feltételes volt, aki a végsőkig ragaszkodott a törvényes előírások alkalmazásához. Rend, rend és ismét rend — ez volt a jelszava a tábornoknak, akit most 12 millió lej elutaladonitása miatt vonnak felelősségre.

A következő tanu: Jifculescu csendőrtörzsmester a vezérfelügyelőség asztalosműhelyének vezetője volt. Ebben a minőségben kijelenti, hogy a tábornok butrait a felügyelőség műhelyében készítették el.

Dumitrescu: Csak nekem, vagy másoknak is csináltak?

Tanu: Másoknak is.

Dumitrescu: Negoescu kapitánynak is?

Tanu: A kapitány urnak is. Mindenki-nek.

Tűzriadalom a Dragalina-uton

Tizenöt perc alatt oltották el a tűzoltók a hét lángban álló házat

Cluj, április 2. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap a késő esti órákban a Dragalina ut mellett a Fellegvárra húzódó lépcsőúccák egyikében eddig ismeretlen okokból egy kis ház kigyulladt. A száraz deszkákból épült ház csakhamar teljesen lángborult a tűz rohamosan terjedt el és a többi közvetlen közelben felépült fabódék, házcskáák és fáskamarák egymásután tűzet fogtak.

A tűzoltókat 11 óra harminc négy perccor értesítették és ezek néhány perccel később teljes apparátussal megjelentek Rosescu főparancsnok vezénylete alatt a tűz eloltására. A tűzoltók munkája igen nehéz volt, miután az autókkal és víztömbökkel nem lehetett az épületeket a zeg-zugos lépcsős uccákon keresztül megközelíteni. Rosescu tűzoltóparancsnok szakszerű és igen

gyors intézkedése folytán azonban mégis sikerült a lehető legrövidebb idő alatt a csöveket felvezetni és a tüzet tizenöt perc alatt eloltani.

Mint a ma délelőtt kiszállt komisszió megállapította, összesen hét ház gyulladt ki. Terjesztette a tüzet az is, hogy a házak gerendái között szalma volt elhelyezve, hogy a meleget jobban tartsa, a kár viszont mindössze huszezer lej volt.

Az érelmeszeredés gyógyítása és kezelése

Irta: Dr. Bucsaný Gyula e. ü. tanácsos, főorvos. Ara 50 lej LEPAGE-nál Cluj. Postán utánvételt. Kérjen orvosi jegyzéket

Szerdától péntekig a Magyar Színházban

Cím szerep: SOLYMOÁN MAGDA	VI VI KI KI	Szerzők: ÁBRAHÁMPÁL BÖNYI ADORJÁN
Közreműködik: PUSKÁS BÉLA és zenekara		Rendező: KADARIMRE Karnagy: STEFÁNIDESZ J.

Hogyan söpörte a sibiui Hotel Bulevard

Cluj, április 2. (Az jától.) A sibiui véres üszemtanu a Dimineata rásztpártiak főhadiszárvardon helyezték el. A bákban megkezdődtek Mihalache, Maniu, Capa Aurel Dobrescu, Dinu korifeusok között.

Az újságírók informádoznak.

Az étteremből a sziv melódiái, vagy a dzsesz szűrődnek ki. Az éttervénáz tulzszok.

A hotel előtt holnap göben ott lebeg a csatályi politikuskok ragyészrendért felelősek, nekóadásban a vaidisták. Tilea részéről nem, ak Gyula titkára volt. A telet szelleme mélyen bdelly ember lelkében.

A jelenlévő regátiaak sabbak. Állandóan azt tették a kellő óvintézkzetek valóra is váltak.

Man

Hajnalban kezdődő „voinic“-ok defilálása. Mihalache és Maniu pima szakaszával jött oszlott: az első a zenés filalok csapata. Sibiu r és a fogarasiak egy rémagát. Erdélyi népdalóbe zárt Lucaciú pap d. A három erdélyi szociáléke mélyen él ezekben defilálás imponáló volt festői nemzeti öltözetek rokkal és nagyszerű fe

Pálinka és

Az ellenlábás csoport sem lovasai, sem fuvosben 80—100 főből álló volt. Egész éjjel bűsögekát. A Maniu-hívek hahogy a kocsmából valódenki egy félbeszakított potot. A másik felét az Ezeknek az embereknek raknak lenniök, hogy ellen tüntessenek.

El kell ismerni, hogy port egészen bámulatos resti izü taktikával do a Thalia termet, ahol rek kellett volna lenni erdélyi politikai jöndu nem vált valóra. Este kus így beszélt:

— Erdélyben beszé Ionel, Jorga, Averescu rokat sem akadályozták zési jog szent. Nem mályozni Maniu Gyulát

Tilea Viorel hívei nösszegyűltek a terembe rabb. A maniuisták sz nagyon egyszerű volt. Iyek Maniu Gyula és gátására gyűltek be, hoztak össze a sibiui javát. Ki kell tehát lá

A Hotel Bulevardban akadályozták az erős össeütközések történn folyhatott volna. Holt bettek volna. Minder akadályozni az emberit Uj taktikai tervet d a parancsot, hogy a gy fában lesz megtartva, fekszik.

Összeít

A Tilea-féle csoport liából és a Hotel Bulevármázni kezdett és o dályozandó, hogy Mar hagyják a szállodát. A ideig tartott.

Csakhogya szomsz

A sibiui ütközet

Hogyan söpörte el Maniu lovashadosztálya Vaida rohamcsapatát a sibiui Hotel Boulevard előtt. Helyszíni riport az első nagy ütközetről

Cluj, április 2. (Az Új Kelet tudósítójától.) A sibiui véres ütközetről így ír egy szemtanú a Dimineataban: A nemzeti-párti főhadiszállását a Hotel Boulevardon helyezték el. A kényelmes hotelszobákban megkezdődtek a tanácskozások Mihalache, Maniu, Capatineanu, Ionel Pop, Aurel Dobrescu, Dinu Simian és a többi korifeusok között.

Az újságírók információk után száguldoznak.

Az étteremből a szivertfakasztó slágerek melódiai, vagy a dzsessz vérforráló ütemei szűrődnek ki. Az étterem hallja és a kávéház tulzsfolt.

A hotel előtt holnap harc lesz. A levegőben ott lebeg a csata előérzete. Az erdélyi politikusok ragyérzete és a helyiek, akik a rendért felelősek, nem hisznek erőszakoskodásban a vaidisták részéről, méginkább Tilea részéről nem, aki valamikor Maniu Gyula titkára volt. A hierarchia és a tisztelet szelleme mélyen bengyökerezik az erdélyi ember lelkében.

A jelenlévő regátiak sokkal szpektikusabbak. Állandóan azt kérdezik, hogy megtették a kellő óvintézkedéseket. Az előérzetek valóra is váltak. Kain merészkedett...

Maniu lovashadosztálya

Hajnaltól kezdődött meg az erdélyi „voinic”-ok defilálása a hotel előtt, ahol Mihalache és Maniu pihent. Minden falu a maga szakaszával jött, amely két részre oszlott: az első a zenészek, a másik a defiláló csapat. Sibiu megye összes falvai és a fogarasiak egy része is képviseltette magát. Erdélyi népdalok a szegedi börtönbe zárt Lucaciú pap dalai hangzanak fel. A három erdélyi szociális forradalom emléke mélyen él ezekben a parasztokban. A defilálás imponáló volt, lovascsapatokkal, festői nemzeti öltözetekben, fuvós zenekarokkal és egyszerű fegyessel.

Pálinka és fődaráb 500 lejes

Az ellenlábás csoportnak nem voltak sem lovasai, sem fuvas bandái. Ezzel szemben 80-100 főből álló homogén tömeg volt. Egész éjjel bőségben itták a pálinkát. A Maniu-hívek határozottan állítják, hogy a kocsmából való távozáskor mindenki egy félbeszakított ötszáz lejest kapott. A másik felét az érkezésre ígérték. Ezeknek az embereknek kellett olyan bátraknak lenniük, hogy Mihalache és Maniu ellen tüntessenek.

El kell ismerni, hogy a kis vaidista csoport egészen bámulatos, tipikusan bucaresti izü taktikával dolgozott. Elfoglalták a Thalia termet, ahol 11 órakor a gyűlések kellett volna lenni. A helyieknek az erdélyi politikai jóindulatban való bizalma nem vált valóra. Este még néhány politikus így beszél:

— Erdélyben beszélt már Bratianu Ionel, Jorga, Averescu, sőt még a magyarokat sem akadályozták meg. A gyülekezési jog szent. Nem merik majd megakadályozni Maniu Gyulát.

Tilea Viorel hívei merték. 80-100-an összegyűltek a teremben, két órával hamarabb. A maniuisták számára a probléma nagyon egyszerű volt. Azok a falvak, amelyek Maniu Gyula és Mihalache meghallgatására gyűltek be, háromezer legényt hoztak össze a sibiui párszervezet színe-jéért. Ki kell tehát lakoltatni a Thaliából.

A Hotel Boulevardban lakó vezérek megakadályozták az erőszak alkalmazását. Összeütközések történhetek volna. Vér folyhatott volna. Holtak és sebesültek lehettek volna. Mindenképpen meg kellett akadályozni az emberi élet elvesztését.

Új taktikai tervet dolgoztak ki. Kiadták a parancsot, hogy a gyűlés a Három tölgyfában lesz megtartva, mely a város szélén fekszik.

Összeütközik a két csoport

A Tilea-féle csoport eltávozott a Thaliából és a Hotel Boulevard elé vonult, ahol lármázni kezdett és ott áldogált, megakadályozandó, hogy Maniu és Mihalache elhagyják a szállodát. A láрма elég hosszú ideig tartott.

Csakhogy a szomszéd utcában megjelent

a voinicok menete, imponáló lóhátas csoport, mely harcot jött vívni Tilea csapatával. A hatalmas menet réztrombitákkal az élen.

Az élen Ion Aron paraszt egy nagyszerű paripán. Jóképű ember, könnyed mozdulata, cigarettával a szájában.

Ion Aron lépésben meg a csődörén, mely úgy táncoltatja magát, mint egy táncosnő. Jobbra, balra köszön. A lovas hadsereg követi. A Tilea-csoport hipnotizálva nézi. Azt hitték, hogy csak egy egyszerű defilálásról van szó.

Ion Aron köszöntet jobbra, balra, különbség nélkül, mint egy isten, aki esőt ad a jóknak és a rosszaknak is.

Az eredmény

A lovas hadosztály a hotel elé érkezik. Könnyen és egyszerűen bekerítették a vaidista csoportot. És egyszerre megsarkantyúzták a lovakat, begrattak a tüntetők közé, „Akik szegyenbe hozták Sibiu — mint ahogy azt sokan mondták — a szemtelenségükkel Mihalacheval szemben, (aki

a vendégünk) és Maniu Gyulával szemben aki az atyánk.”

Leirhatatlan pánik következett. A tisztes parasztok leugrottak a lovokról, meg akarták fogni, hogy azonnal alkalmazkodik a megfelelő fegyelmi büntetés. A véletlen azonban úgy hozta magával, hogy a hotel előtt az ucca éppen javítás alatt volt. A burkolatkövek piramisokban állottak az uccán. Működésbe léptek.

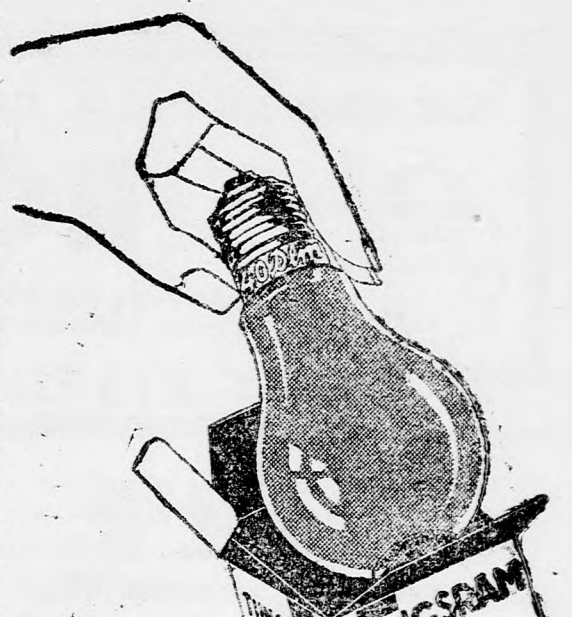
Az eredmény: 4 (négy) súlyos sebesült a vaidista csoportból. A többieket megverték. Simonetti urnak, Tilea adjutánsának ablakait beverték. Hogy nem léptek volna közbe a vezérek, megtámadták, lerombolták és felgyújtották volna a vaidisták házeit.

Természetesen protestálások történtek. A pártvezetők azonban a következőkkel válaszoltak.

Erdély nem türi az árulást. Az árulás megkapta büntetését, egyelőre a sibiui parasztok gyermeki eszejárásának eszközeivel. Az erdélyi nemzeti pártvezetők demokráciája készen mutatkozott arra, hogy az erőszakra erőszakkal válaszoljon.

A vaidisták verést kaptak Clujon és Sibiuiban is. És bárhol is kíséreljenek el hasonló provokálást, drasztikus módon büntetik meg őket.

Vaida azzá lesz, ami a megboldogult Gol-

TUNGSRAM
DUPIA SPIRALLAMPA
GAZDASAGOS! OLCSO!

dis és Octavian Goga lett, nem tudtak többé mandátumhoz jutni, tehát egyszerű renegát, akit a tömegek és a tudósok egyaránt megvetésben részesítenek.

Newyork lakosságának egyharmada szorul már segélyre

Már a középosztály ellenálló rétegei is segélyre szorulnak

London, április 2. Newyork lakosságának egyharmada segélyre szorul. Az államháztartást terhelő segélyösszeg havi husz millió dollárra emelkedett. A középosztály újabb rétegei, amelyek eddig még kiűzteni tudták a krízis ellen, most már szintén segélyre szorulnak.

Tovább pusztít a gyilkos orkán az Adriai tengeren

Haláshajó hatvan főnyi személyzete tűnt el. Husz emberélet esett áldozatul a viharok a tortona-rimini közti szakaszon

Róma, április 2. (Rador.) Az Adriai tengeren, tovább pusztít az orkán. Két olasz hajó veszedelembe jutott. Segélykérésükre jugszláv hajók siettek a helyszínére és remélik, sikerül megmenteni a személyzetet.

A tortona-rimini közötti szakaszon a vihar husz emberéletet követelt áldozatul. Haláshajók hatvan főnyi személyzete eltűnt az Adrián. Hadihajókat indítottak utba kutatásukra. Délolaszország partvidékén is viharos a tenger. Palermónál egy vitorlás süllyedt el.

Áprilisra a liberálisok távozását és jobboldali kormányt jósol az antiszemita sajtó

Miért kell sürgősen módosítani az alkotmányt

Bucuresti, április 2. Az utóbbi időben a romániai szélsőjobboldali mozgalmak egyre élénkebb figyelemmel fordulnak az alkotmány felé. Az 1923-ban megszavazott alkotmány módosításának kérdése az elmúlt négy-öt esztendőben minduntalan napirenden szerepel és tulzás nélkül centrális problémája lett a belpolitikai életnek. Amíg egyrészt Maniu és hívei az alkotmány szellemének és az alkotmányos szokásoknak szigorú respektálását követeli, addig a másik oldalon az alaptörvény olyértelmű módosítását kérik, amely a legfelsőbb hatalom és a kormányzat számára szabadabb kezét és nagyobb akciószabadságot engedélyez az érvényben levő alkotmány demokratikus jel-

gével szemben. Amikor egy évvel ezelőtt Averescu marsall uralomrajutását készíteték elő a kulisszák mögött, a beavatottak tudták, hogy ezzel együtt járna az alkotmány módosítása is. A szélsőjobboldali csoportok hasonlóképpen szükségesnek tartják az alkotmány módosítását a kormányzati rendszer diktatórikus lehetőségeivel való felruházása szempontjából. Ezek azonban különösképpen azért ragaszkodnak a módosításhoz, mert az alkotmány jelenlegi megfogalmazásában megakadályozza a kisebbségek jogfosztására irányuló törekvéseket és minden ilyen jogfosztó intézkedés vagy törvény ki van téve annak, hogy a legfőbb semmitűszék hatálytalanítja őket.

Ellensége a pénzének
ha fehérneművásárlás előtt meg nem győződik olesó áraitól. Tavasz és nyári divatújdoncságok a legnagyobb választékban méret után készülnek.

Wojaz
CLUJ,
Cal. Reg. Ferdinand 65.

Tekintse meg kirakataimat. Vidékre mintát küldök.

Ebből a szempontból kell megítélni Vaida Sándornak az alkotmány ellen folytatott kampányát is. A volt miniszterelnök összes eddigi előadásában érintette ezt a kérdést. Főlényes, gunyos tónusban emlékezett meg a jelenlegi alkotmányról. Ugyanakkor a Tara Noastraban, Goga Octavian lapjában, az alkotmány módosítását kéri, hogy eredményesen lehessen felvenni a harcot az idegenek inváziója ellen. Kik ezek az idegenek? Azok, akik anélkül hogy etnikailag románok volnának, részesei voltak Nagyrománia megteremtésének. A csatolt területek lakói róli van szó. Ezeket Goga lapja idegeneknek minősíti. Szeretné, ha megfosztanák őket állampolgárságuktól. „A három közül mi vagyunk az osztrák-magyar monarchia egyetlen utódállama, amely valamennyi területén tartózkodó lakos állampolgárságát elismerte, ami kétségtelenül tulzolt nagylelkűség megnyilvánulása volt”.

Goga lapjának kedvenc témája egyébként az idegenek inváziójának kérdése. Nem is oly sokkal ezelőtt arról írt, hogy a Duca-kormány 150 ezer németországi zsidónak Romániában való letelepedését engedélyezte. Duca meggilkolása után erre a közleményre hivatkoztak a tettesek, mint amely közlemény őket büncelekmény elkövetésére készítette. Vajjon most miért kellett ezt a történetet ismét felújítani? A Tara Noastra a következőkkel fejezi be cikkét:

Az állampolgárságok revíziójának gondolata a román nép legégetőbb egzisztenciális kérdése. Megoldása azonban csak az alkotmány módosításán belül képzelhető el.

Ezzel párhuzamosan a Porunca Vremei című antiszemita szennylap azt írja, hogy április folyamán kormányváltás lesz. A Tatarescu-kormány visszalép és nacionalista kormányt adja át helyét. Az új kormány a következő intézkedéseket fogantatja:

1. A jelenlegi parlament feloszlása és alkotmányozó nemzetgyűlés összehívása. Az alkotmány módosításánál figyelembe fogják venni a nacionalista követelések imperatívuszát.
2. A román elem megvédésével kapcsolatos követelések sürgős teljesítése; az állami apparátus, a sajtó mielőbbi megtisztítása az idegen betolakodóktól.
3. Az általános nemzetközi atmoszféra előkészítése hosszútartamu jobboldali nacionalista kormányzás számára. Az új kormány amelynek állítólag Tatarescu is tagja lesz — meg fogja teremteni a nacionalista jobboldal összes erőinek egyesülését. Októberig Románia új alkotmányos köntösbe öltözik.

Nem hívja össze a bucaresti ügyvédi kamara a numerus valachicus gyűlést. Bucurestiből jelentik: A bucaresti ügyvédzsövetség tanácsa elutasította a numerus clausus követelő ügyvédek rendkívüli közgyűlést kéri indítványát, azzal az indoklással, hogy nem lát okot, amely a közgyűlés sürgős összehívását indokolná.

Orvosok, mérnökök, gyárak!

Minden magyar, német, román, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepage-nál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól Cluj, jelezve, mely szakma érdekli.

gyenjegyek nem előre megváltásánál délelőtt 3-tól.

ák ki a pénzeket? andás a következő osztály főnöke volt. próbálásával történ.

előjével.

törvény ezt írja

él így volt...

továbbiakban, hogy endkivül szigorú fe- főkig ragaszkodott a kalmazásához. Rend. ez volt a jelszava post 12 millió lej el- nnak felelősségre. Jifulescu csendőr elügyelőség aszta- volt. Ebben a mi- y a tábornok butrait ben készítettek el- ekem, vagy mások-

cu kapitánynak is? urnak is. Mindenki-

e, hogy politikai atásáról

Titulescu a nemzet legilletékesebb kép-ünk és a két nagy liberális és nemzeti alommal viseltetnek s vagyok abban. s Románia egymás-nciája továbbra is a

-uton

n álló házat

tán azonban mégis vvidebb idő alatt a a tüzet tizenöt per-

kiszállt kommisszi- n hét ház gyulladt- az is, hogy a há- lma volt elhelyezve- n tartsa, a kár v- er lej volt.

szerezés és kezelése

a e. ü. tanácsos, fő- GE-nál Cluj. Postán rvasi jegyzéket

nházban

Szerzők: RAHÁMPÁL BONYI ADORJÁN Rendező: DÁRIMRE Karnagy: FÁNDÉSZ J.

Gondolja meg, hogy ruhaszövet vásárlásnál, sok pénzt takarít meg, ha szűségielet

GROMEN & HERBERT S. A.

TELEFON: 959.

TELEFON: 959.

posztó és divatárnyagok, Sibiu, fióküzlet: Cluj Reg. Ferdinand 13. sz. szerzi be. A cég gyártmányai ma már előnyösen közismertek, mert minőségben, divatszínekben egyenlők az angol szövetekkel. Ennek dacára árai a legolcsóbbak!

EGY KISÉRLET MEGGYŐZI ÖNT FENTIEK VALÓDISÁGÁRÓL

SPORT

Hivatalos körök terrorja miatt a magyarországi zsidó sportolók nem vesznek részt a telavivi Makabiadán

Cluj, április 2. (Az Új Kelet tud.) Megírtuk annak idején, hogy a telavivi Makabiadara meghívást nyert a budapesti Vívó és Atlétikai Club és külön meghívót kapott Kabos Endre, a kardvívás zsidó Európa-bajnoka, valamint dr. Hajdu János is. Legutóbbi érvevontatkozó híradásunkban budapesti tudósítónk jelentése alapján azt írtuk, hogy a magyarországi zsidó sportolónak a telavivi Makabiadán való részvétele biztos és minthogy minden okmány már a kezükben van, el is indulnak Palesztinába. Az utolsó napon azonban a budapesti sportolók telavivi startjába beleszóltak a legfőbb sporthatóságok és a kiutazást lehetetlenné tették.

A budapesti Zsidó Szemle ideérkező számából vesszük a hírt, hogy a VAC engedélyt kért a Magyar Vívó Szövetségtől, hogy a világhíres magyar zsidók Kabos Endre és Hajdu, valamint a VAC vivőgárdája résztvehessenek a telavivi Makabiadán. Filótás Ferenc nyugalmazott huszárezredes, MVSz ügy. elnöke azt válaszolta, hogy a szövetség megadta ugyan az engedélyt a VAC-nak, azonban nem tartja szerencsés gondolatnak, hogy a VAC, illetve a zsidó vallásu magyar vívók résztvegyenek a telavivi tornán, mert az nem felekezeti, hanem faj jellegű. Ezért indulásukat nem tanácsolja. „mert ezzel nemcsak maguknak, hanem az egész hazafiásan gondolkodó zsidó-vallásu magyaroknak is mérhetetlen károkat okoznak“.

A magyar vívószövetség elnökének a sorok között kicsendülő fenyegetésének következtében természetesen a magyarországi zsidó sportolók, akik zsidóságuk miatt amugyis sokat szenvednek, a versenyről lemaradtak.

Mindenesetre ez is szomorú fényt vet az asszimilációs zsidóság helyzetére.

Numerus valachicus

vezet be a román labdarugásba a legfőbb labdarugó fórum. Szombati ülésén ugyanis a Consiliul Federal kimondta, hogy Románia válogatott labdarugócsapatában a jövőben nyolc román és csak három kisebbségi kaphat helyet. Ami azt jelenti tehát, hogy hiába lesz brilliáns formában Rodola, Kovács, Glanczmann, Schwartz, Dobai, Moravetz, Kotormány, Vogl, Juhász, Klimek, Gruin, Seps, Szaniszló, Kohn, stb. stb. nem lehet helyük a válogatott csapatban. Legfeljebb három. Mert a csapat gerincét az „escu“-val végződő játékosok kell alkossák. Így határozott a román labdarugást irányító legfőbb szerv. Amelynek az volna a hivatása, hogy minden gondolatában, minden eselekedetében az legyen a célja, hogy a román labdarugást az európai futballkultúra színvonalára emelje: hogy a román labdarugás olyan fejlődési fokot érhesen el, amely révén helyet követelhet magának a kulturált futballnemzetek koncertjében. Amely helyért annyi sikertelen kísérletet tett. És amelyet numerus clausus-szal sem fog tudni meghódítani. Sőt... Románia numerus clausus alapján összeállított válogatottját egyébként már láttuk szerepeltetni. Igaz, akkor még nem volt numerus clausus, sem valachicus. Csak „speciális szempontok“. Az athéni Balkán labdarugó tornán. Amelyre azonban jobb nem emlékezni. És amelyhez hasonló „díszöségnek“ a numerus valachicus alapján még fogják a román labdarugást érni, ha a szelektív kritériuma a jövőben nem a tudás és rátermettség, hanem a név végződése lesz. (w-)

Ausztria—Románia vagy Törökország—Románia? Bucurestiből jelentik: A futballszövetség tegnap este tartott ülésén elhatá-

rozta, hogy levelet intéz az osztrák szövetséghez, sürgős választ kérve a június 6-i bucaresti meccsét illetően. Ha az osztrákok nem jöhetnek, úgy valószínűleg Törökországot hívják meg erre a napra, amely táviratot intézett a román szövetséghez és két mérkőzésre ajánlja válogatott csapatát.

Mégis Zágrábban lesz az 1936 évi asztaliteniszvilág bajnoki verseny. A jugoszlávok tudvalevőleg elfogadták, majd lemondták a világ bajnoki versenyt. Most végérvényesen úgy döntöttek, hogy megrendezik még pedig 1936 márciusának első hetében.

Magyarország válogatott asztaliteniszcsapata a Közép-Európa Kupa küzdelemben 23:6 arányban győzött Ausztria válogatottja ellen.

Szaniszló II hathónapos felfüggesztését, amelyet a szövetség félrevezetéséért kapott, egyhónapra szállították le.

A cluj villamosművek sportegyesületének (UEC) asztaliteniszcsapata revánsmérkőzésen 15:14 arányban győzött a Kolping gárdája ellen.

Den Ouden is részvesz a telavivi Makabiadán. Tel-Avivból jelentik: A Makabiada rendezősege meghívta bemutató versenyre a holland világrekorder Den Ouden uszójaknokot, aki a meghívást elfogadta.

Ivria—Gloria 2:0 (1:0). Megérdemelt győzelmet aratott a brasovi zsidó csapat vasárnap. A két csapat őszi találkozásán a Gloria győzött 1:0 arányban, ezuttal tehát az Ivria revánsot vett. A gólarány nagyobb is lehetett volna, minthogy a csapat állandó fölényben volt, a nehéz sáros talajon azonban az akciók nagyrésze nem sikerült. Az első gólt Erdélyi fejelte, míg a másodikat Fried jölrányított szabadugrásból Weisfeiler szerzte. Igen jók voltak Maud, Erdélyi, Fried I, Weisfeiler és a közvetlen védelem. (f. j.)

KÜZELAZIÁSÁG

Meghosszabbították az adóbonokkal fizethető adóhátralékok terminusát

Bucuresti, április 2. Érdekeltek körök régen várják, hogy a kormány valamit tenni fog az eddig adóbonokkal fizethető adóhátralékok ügyében. A terminus lejártá után ugyanis még mindig rengeteg olyan adóhátralékos van, akiknek gazdasági helyzete vagy az államnál fennálló követelése megakadályozta adóigények rendezését.

A pénzügyminiszteri intézkedés most csakugyan megtörtént, az új terminus elég hosszú.

A pénzügyminiszter most közli, hogy az állam adósságainak likvidálásáról szóló törvény értelmében az adóbonokkal való

fizetés terminusát 1936 március 31-ig hosszabbította meg.

A bonokkal továbbra is csak az 1932. év előtti adósságok fizethetők, de csak 85 százalékban, míg 15 százalékot készpénzben kell kiegyenlíteni.

Ugyanílyen százalékarányban elfogadják az adóbonokat az örökösödési adóhátralékok kifizetésére is, az 1930 december 31-ig keletkezett adót illetően. Ez utóbbi esetben a visszamenőleges terminust is emelték egy félévvel. Az eddigi terminus 1930 június 30 volt.

Felülvizsgálják a behozatali igazolványokat

Szövegépük száma után kapnak importengedélyt a textilgyárak

Bucuresti, április 2. (Az Új Kelet tud.) Jelentette az Új Kelet, hogy a kormány gazdasági bizottsága legutóbb tartott értekezleten elhatározta, hogy a törvénytelen behozatalt egy évig terjedő börtönbüntetéssel sújtják.

A gazdasági bizottság értekezlete után Manolescu-Strunga miniszter megbeszélést tartott az ipar és kereskedelmi minisztériumban a gyarmatáru nagykereskedőkkel az általános behozatali mennyiség megállapítása céljából. Együttal a megbeszélés tárgyát képezte a behozatali engedélyek felülvizsgálása, tekintettel a visszaélésekre, valamint a behozatali mennyiségek országos-kénti megállapítása és azoknak az áruknak a különválasztása a rendes behozatali kvótától, melyekből a piac szükségletei folytán nagyobb behozatali mennyiséget engedélyeznek.

A megbeszélésen elhatározták, hogy a gyarmatáru nagykereskedők bizottságot alakítsanak, amely nyomban megkezdí munkáját a behozatali kvótáknak áruk szerint való elosztására.

A gyarmatáru nagykereskedőkkel folytatott tárgyalások után újabb értekezletet tartott a minisztérium Manolescu-Strunga miniszter elnöke alatt. Az újabb értekezlet eredménye értelmében a behozatali igazolványok körüli visszaélések elkerülésére felülvizsgálják a behozatali kvóták megadott importigazolványokat, amelyeket a tavalyi kvóta hatvanszázaléka után állapítottak meg. Minden textilgyárnak olyan mennyiségű behozatali engedélyt bocsátanak rendelkezésére, amennyi szövegéppel, nyolc órási munkaidő keretében, dolgoztatnak, pontosan kiszámítva minden egyes gép termelői képességét.

tott tárgyalások után újabb értekezletet tartott a minisztérium Manolescu-Strunga miniszter elnöke alatt. Az újabb értekezlet eredménye értelmében a behozatali igazolványok körüli visszaélések elkerülésére felülvizsgálják a behozatali kvóták megadott importigazolványokat, amelyeket a tavalyi kvóta hatvanszázaléka után állapítottak meg. Minden textilgyárnak olyan mennyiségű behozatali engedélyt bocsátanak rendelkezésére, amennyi szövegéppel, nyolc órási munkaidő keretében, dolgoztatnak, pontosan kiszámítva minden egyes gép termelői képességét.

Eltörölte a palesztinai kormány a csiszolatlan gyémántra kivetett behozatali illetéket

Jeruzsálem, április 2. A palesztinai kormány legutóbb tartott értekezletén elhatározta, hogy megsemmisíti a 12 százalékos vámtaxát, amit eddig a csiszolatlan gyémánt behozatal után advalorem vetettek ki. A palesztinai kormány ezzel az intézkedéssel fel akarja lendíteni a most megszervezés alatt álló nemesércsiszoló ipart az országban.

Kilencven fogyasztási cikknek állapítja meg a maximális árát a kormány

Bucuresti, április 2. Az ipar és kereskedelmi miniszter ma jóváhagyta azoknak a főbb cikkeknek a listáját, amelyeknél meg fogják állapítani a maximális árakat. A listában 90 fogyasztási cikk van, köztük házi vaszon, szőtyes, konfekciós áruk, kész cipők, tea, rizs, faolaj, mezőgazdasági eszközök és építkezési anyagok.

A bizottság ma ülésen fogja a cikkek maximális árát megállapítani.

Április harmincadikáig nyújthatnak be adóvallomási íveket a kereskedelmi részvénytársaságok. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium közleményt adott ki, amelyben az érdekeltek kereskedelmi és ipari részvénytársaságok tudomására hozza, hogy az adóvallomási ívek április harmincadikáig nyújthatók be a pénzügyigazgatóságokhoz.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságokat biztos örömhíradóval, valamint a szeleskörtől ószekötöttesekkel rendelkező Mirea Irodá Cluj, Calea Regala Ferdinand 118 szám.

Kisebbségi háztartáshoz egyedülálló középkorú zsidó nő kerestetik. Németül beszélő vagy varni tudó előnyben. Sole, Brasov, Weisz Mihály ucca 2.

Egy és kétszobás modern lakások május 1-re kiadó. Calea Traian 9, a ház mesternél.

Eladó kombinált szoba recamiával diógyökér furnirral Ia kivitelen. Cal. Victoriei 55, asztalosműhely.

Kiadó két szép szoba, irodának nagyon alkalmas, május 1-re. Str. Baron L. Pop 10.

Sztánai villa, 6 szobás, gyönyörű fekvésű, azonnalra eladó vagy kiadó. Értekezni Cluj, Gólya-áruház irodájában.

Gyakorlott gépirónó, perfekt román, felvételik Memorandulul 24, jobbra emelet.

Butorozott szobához lakótársnót keresek, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban.

Két szobát vagy egy szoba konyhát keresek a Regele Ferdinand uton. Cimeket a kiadóba kérek.

Tesütemények, disztorták, mignonok, parafatok és mindenféle sütemények, valamint bonbonárak a legszebb kivitelen, a legutányosabb árban ADLER cukrásznál kaphatók. Str. Dogarilor 1. Pál mészáros házában.

Az Erdélyi és Bánáti népkisebbségi újságíró szervezet KÉSZPÉNZSORSJÁTÉKA

50 Leivel nyerhet 250.000 leit

Nagyobb nyeremények: 50.000 lej, 25.000 lej, 10.000 lej, stb.

A nyereményeket és azok kifizetését garantálja a

BANCA ILIESCU S.A. Cluj

Húzás 1935 május 12-én.

Kérjen mindenütt UJSÁGÍRÓJEGYET

A tanító államelvű börtön meg

Levelet irt pesti ro

Arad, április 2. Biró és nem szabad utólagos és távol áll tőlünk mindegyik, hogy az aradi törvény kommentáljuk. Tiltakozások ellen szól, az „intellektuel“: egy 200 lu papja és tanítója, bíró és terjesztett a tömegközösség egyetlen zsidó kereskedő ellen. A tömegközösség vette Murza Á. kész és Ungureanu Io egyévi börtönre ítélte a tanuk egész sorával nem követett és nem is lamellenes igazat. Az aktuál tanuvalomására Lajos a mai hangulatot került a kis, 200 főt, amelynek eddig apraján a legkülönbözőbb árucai. Még az elmúlt év őszén Lajos ellen a főkommunista röpedulák gyarországi kapcsolati igaztással vádolták meg. A vizsgálóbíró számos zolt, ugyszólván a félénnek az eljárásnak ez meg ez a tárgyalás, ar

Az elmu országba

A munkanélküliés

Genf, április 2. Népszérint a termelés a országban emelkedett és havi 24. Kanadában és Romániában 21. Magyarországon és Görög Britániában 12. Csehsz országban 10. Japánban 4. Hollandiában országban és pedig Franciaországban 1 százalék

Boris adomán

A jugoszláv kor

Szofia, április 2. Bfőkonzulja: Mussa S. zsidó, Szófiába érkezett meg a kormány megbeszélést folytatott lesztina közötti kulturális kapcsolatok kiépítéséért. Kedden délután 5 órány hássz audienciánai főkonzult. A kirá érdeklődéssel viseltette építőmunka és külszidók teljesítményeifőkonzult, fejezze ki előtt azt a mély szidó újjáépítéssel szsonlóképpen kérte, ho a Palesztinában letelekdotak.

Ezalkalommal Boris főkonzult, hogy szki az általa a paleszt mélyiségeknek adomket. Diesengoff telavi

A tanító és a lelkész feljelentésére államellenes izgatásért egyévi börtönre ítélték egy arad-megyei zsidó kereskedőt

Levelet írt pesti rokonának, hogy várja a filléres gyorsal. Egy halatlanul érdekes törvényszéki tárgyalás

Arad, április 2. Birói ítéletet nem lehet és nem szabad utólagos kritikával illetni és távol áll tőlünk minden olyan szándék, hogy az aradi törvényszék birói ítéletét kommentáljuk. Tiltakozó szavunk csak a manőverek ellen szól, amelyekkel két vidéki „intellektuel”: egy 200 lelket számláló falu papja és tanítója, bizonyítékokat kotort elő és terjesztett a törvényszékhez a község egyetlen zsidója, Goldstein Lajos kereskedő ellen. A törvényszék pedig hitelenek vette Murza Avram görögkeleti lelkész és Ungureanu Ion tanító vádjait és egyévi börtönre ítélte egy kereskedőt, aki a tanuk egész sorával bizonyította, hogy nem követett és nem is követhetett el államellenes izgatást. Az ítélet a két intellektuel tanuvallomására épült és Goldstein Lajos a mai hangulatnak megfelelően, kikerült a kis, 200 főt számláló faluból, amelynek eddig apraját, nagyját látta el a legkülönbözőbb árucikkkel.

Még az elmúlt év őszén futott be Goldstein Lajos ellen a feljelentés, amelyben kommunista rópcédulák terjesztésével, magyarországi kapcsolatokkal és államellenes izgatással vádolták meg Goldstein Lajost. A vizsgálóbíró számos kihallgatást eszközölt, ugyyszólván a fél falut kihallgatta. Ennek az eljárásnak eredményeként indult meg ez a tárgyalás, amelyen Goldstein La-

jos elmondotta, hogy mindig jó viszonyt tartott fenn a pappal és a tanítóval, ezek azonban hitelbe vásároltak nála és egyben elküldte hozzájuk a számlát. Azóta halálos ellenségeskedés dül közte és a pap, illetőleg a tanító között. Semmiféle rópcéduláról nem tud. Magyarországon vannak ugyan rokonai, de azok békés kereskedők és nagyon ritkán érintkeznek egymással.

Ezzel szemben Ungureanu tanító valószínű vádbeszédet tartott a kereskedő ellen. Amit a törvényszék elnöke is többször félbeszakított, az ügyész pedig azzal utasította rendre, hogy ne avatkozzék a vádhatóság hatáskörébe. Megjelent a tárgyaláson a községi bíró, albiró, jegyző, stb. is, akik valamennyien azt vallották, hogy Goldsteint évek hosszú sora óta jól ismerik, soha nem végzett államellenes propagandát és mindig rendes embernek tartották.

Ezzel szemben a vád tanui levelet mutattak be, amelyet Goldstein Lajos egyik pesti rokonához írt, hogy várja a filléres gyorsal. Ezek után az ügyész vádbeszéde alapján a Márzescu-Mironescu-féle törvény paragrafusainak szellemében egyévi börtönre és 10 ezer lej pénzbírságra ítélték Goldstein Lajost, aki fellebbezett az ítélet ellen. Így a nagyon érdekes perben a timisoarai tábla fogja a döntő szót kimondani.

Az elmúlt évben tizenhét európai országban emelkedett a termelés

A munkanélküliség terén kedvezőbb a helyzet, mint a múlt év hasonló időszakában

Genf, április 2. Népszövetségi statisztika szerint a termelés a múlt év folyamán 17 országban emelkedett és pedig Németországban 24, Kanadában és Svédországban 22, Romániában 21, Magyarországon 17, Lengyelországban és Görögországban 13, Nagy-Britanniában 12, Csehszlovákiában 11, Olaszországban 10, Japánban 8, Egyesült Államokban 4, Hollandiában 1 százalékkal. Két országban és pedig Franciaországban 7.3 és Belgiumban 1 százalékos termeléseszkükenés volt.

Genf, április 2. A nemzetközi munkalégi hivatal közreadta az év első negyedének munkanélküliségi világstatisztikáját. Eszerint általában kedvezőbb a helyzet, mint az elmúlt év hasonló időszakában, de nőtt a munkanélküliek száma Hollandiában, Belgiumban, Francia-, Spanyol-, Lengyelországban, Angliában, Csehszlovákiában és az Egyesült Államokban.

Boris király magas kitüntetését adományozott Diesengoff telavivi főpolgármesternek

A jugoszláv kormány kategorikusan elveti az antiszemitizmust — jelentette ki Csirics kultuszminiszter

Szofia, április 2. Bulgária palesztinai főkonzulja: Mussa Selus, aki történetesen zsidó, Szófiába érkezett és audiencián jelent meg a kormány tagjai előtt, akikkel megbeszélést folytatott Bulgária és Palesztina közötti kulturális és gazdasági kapcsolatok kiépítésével kapcsolatban. Kedden délután 5 órakor Boris bulgár király hosszú audiencián fogadta a palesztinai főkonzult. A király, aki eddig is nagy érdeklődéssel viseltetett a palesztinai zsidó építőmunka és különösképpen a bulgár zsidók teljesítményei iránt, felkérte Selus főkonzult, fejjeze ki Palesztina zsidósága előtt azt a mély szimpátiáját, amelyet a zsidó ujjáépítéssel szemben tanusít. Használóképpen kérte, hogy üdvözlje nevében a Palesztinában letelepedett bulgáriai zsidókat.

Ezalkalommal Boris király felkérte Selus főkonzult, hogy személyesen kézbesítse ki az általa a palesztinai zsidó vezető személyiségeknek adományozott kitüntetésüket. Diesengoff telavivi főpolgármestert a

Szent Sándor rend parancsnoki rendjével tüntette ki a király, míg három Bulgáriából elszármazott zsidó kisebb kitüntetésüket kapott a palesztinai-bulgár kapcsolatok kiépítése körül szerzett érdemeiért.

Belgrád, április 2. Csirics Teván jugoszláv kultuszminiszter újdívidéki tartózkodása alkalmával egy zsidó küldöttség előtt a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Nagyon örülök, hogy Önök a mi problémáinkat és harcunkat a történelmi fejlődés és a jövő perspektívájából ítélik meg. Ebből a szempontból, mint történész mondhatom Önöknek, hogy legbelsőbb meggyőződés szerint az antiszemita tendenciák és szenvedélyek, amelyek a légkört nyugtalanítják, muló jelenségek csupán. Utolsó szavai ezek egy magát kiélt világnak. Természetes, hogy könnyű nekünk, akik csak szemlélők vagyunk az antiszemitizmus mulandóságáról beszélni és szomorú vigasz ez önöknek, akiknek ki kell tartaniuk. Mégis ki kell azonban tartaniuk és nem szabad kétségbeesniük. Nekünk, jugo-

szlávoknak, velünk született mélyen begyökerezett hagyományunk az, hogy nem ismerjük, sem a zsidók, sem a más népekkel szembeni gyűlöletet. Nem véletlen jelenség az, hogy Szerbiában a zsidók szabadságot és teljes jogegyenlőséget élveztek és hogy mi, a kormány tagjai és mértékadó politikai körök sosem vettük védelmünkbe a néha fellépő zsidóellenes törekvéseket. A nacionalizmus jugoszláv értelmezésének erénye az, amely ösztönyszerűen elveti a türelmetlen sovinizmust. Önöknek, zsidóknak is nagy érdemeik vannak. Tiszteletreméltó az a hűség és odaadás a hazával, az állammal szemben, amelyben élnek. Ezt generációról generációra meg lehet önkönnél állapítani. Mi, jugoszlávok hűek maradunk az önökkel való kapcsolatainkban a hagyományokhoz. Maradjanak hűek önök is hagyományaikhoz és ehhez az országhoz.

AZ ISKOLÁS GYEREKET MEGHŰLÉSTŐL ÓVJA A

DIANA SÓSBORSZESZ

Ezton élvezni fogják a mi országunkban is az elismerést, amelynek más országokban osztályrészesek.

A zsidó küldöttséget a jugoszláviai revizionista unió elnöke dr. I. Dohány vezette a miniszter elé.

Coroiu bandita szégyelte a futást és bujkálást, azért adta meg magát

Cinikusan vall büntetteiről Coroiu. Csak 1000 lej volt nála, amikor elfogták

Bucuresti, április 2. Coroiu bandita, aki éveken keresztül tette lóvá a moldvai csendőrséget, végre megadta magát. Utolsó kívánsága az volt, hogy a főügyész személyesen menjen el érte. Coroiu nem bírta tovább a rablógylökos életét és jelentkezett.

Letartóztatása országsszerte nagy feltűnést keltett, mert viselt dolgai az ország saájában már valóságos ponyvaregény anyagává nőtték ki magukat. Coroiu bandita most már a börtön lakója és megdöbbenő cinizmussal tesz vallomást gyilkosságairól és rablásairól.

Coroiu, a botosani ügyészségen az első kérdésekre a következőket vallotta:

„Szégyelltem a futást és a bujkálást”

— Nem öltem meg senkit. Ha az erdők útjait kellett választanom, annak okai a csendőrök. El kellett menekülnöm a falumból, mert bosszút álltam Marin csendőrőrmesteren, aki el akarta venni az én asszonyomat. Nyakamba sóztak először egy gyilkosságot a faluban, amelytől teljesen távoli álltam. Esküszöm Istenne és be fogom bizonyítani bíráltnak, hogy nem öltem meg senkit. A kezeim vértől tiszták, fosztogattam, de nem öltem. Rajtatitéseikkel dolgoztam a városokban és a szegényeken segitettem. Tárogattam az özvegyeket és a szűkölködőket és nincsen semmi vagyonom. Örülök, hogy végeztem a haramiaélettel, mert gyűlöltem a bujkálást és a futást.

Azt akarom, hogy büntessenek meg, hogy megkapjam büntetésemet és megnyugodjon a lelkem.

Ezután ismertette, milyen életet élt a legutóbbi időben. 4 nap és 4 éjjel volt elrejtve Ionescu botosani átalatorvosi díjnak házában,

akit bűnpártolásért szintén letartóztattak. A kihallgatás után Coroiu nagyon ki volt merülve, nem akart tovább beszélni még védőivel sem.

Még egy büntárs

Ma reggel folytatták Coroiu kihallgatását. A rabló hidegen mesélte el, hogy végzett áldozataival Sulinaiban, Botosaniban és Stefanestiben. Vallomása alapján ma letartóztatták Harlauban egy Petru nevű kereskedőt, aki büntársra volt. Coroiu ellen a vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálati fogságot, amely ma kerül megerősítésre a törvényszéki vádtanács elé.

Coroiu egyébként ügyvédjének, Manastireanunak adta át fegyvereit, miután biztosította őt, hogy nem fogják megkínózni és nem fogja más kihallgatni, csak a vizsgálóbíró és az ügyész.

Csak ezer lej volt Coroiunál

Bucurestiből jelentik: Coroiunál 1000 lej készpénzt találtak és egy ékszeres kasszát, 3 revolvert és egy lövőfegyvert. A tömeg meg akarta lincselni, de a csendőrök jól őrizték. Coroiut láncra verve vitték Botosaniba és abba a cellába zárták, ahol valamikor egyik híres elődjét, Pantelimon őrizték. Coroiut Ionescu Alexandru nevű egyén házában fogták el, akinek lánya, Adela, szeretője volt a rablóvezérnek. Őket is letartóztatták. Coroiu hír szerint szenzációs vallomást tett és elárulta azokat, akik hosszabb ideje rejtgettek. Még az éjszaka folyamán letartóztatták egyik botosanimegyei földbirtokest, akinél állandóan menedéket talált. Coroiu elfogatása mély hatást keltett Botosaniban és az egész vidéken.

Kedden mutatták be az új Palesztina-filmet

Kedden délután mutatták be a cluji Royal mozgóban a Palesztina-filmet, amely iránt várossszerte óriási érdeklődés nyilvánult meg. Már a három órai előadáson nagy közönség várta a filmet, amely végig leköttötte a nézők figyelmét és lelkesítette az embereket. Hiszen a zsidó történelemnek ama objektumait vonultatták el az emberek szemei előtt, amelyek imáiban élnek, amelyeket lélekben már gyermekkorában látott, de csak itt érzékeltették a filmtéchnika legújabb eszközeivel.

A film Jeruzsálem látképeivel és Joszele Rosenblatt szép szóltáros énekével kezdődik. Aztán látjuk a szent város forgalmasabb részét, arabok sikátoráival, bazárjával, egyéb ósiségeivel és keletiességével. Bibliai helyek, a Dávid és Salamon királyra emlékeztető épület-maradványok, a római idők emlékei, Szichem városa, arab falvak a kezdeti részben. Aztán rendre megszűnDDó, deti részben. Aztán rendre megyünk az új Palesztina felé. Az első kolóniák gazdagsága

táru meg, a Biluisták telepét látjuk, mintha a francia Riviera valamelyik elegáns kis üdülőhelyén lennénk.

Megint vissza Jeruzsálemba, a Scopuson épült héber egyetemhez és a csodálatos Haddessa-kórházhoz. Gyönyörű héber és jemenita dalokat hallunk, miközben magát a mezőgazdasági ujjáépítést is szemléltetővé teszi a film. Kiárad a képből a zsidó fiatal-ság munkaszeretete, szabadsága, lelkének új ritmusa.

Haifában látjuk az ipari Palesztinát, Tel-Avivban az új kultura helyeit, iskolákat, a nagy strand-életet, a régi népszokásokat, szép harmóniáját az új Palesztinának. Végül még Joszele Rosenblatt temetését is. A nagy énekes tudvalevőleg közvetlenül a film befejezése után meghalt a Szentföldön és Tel-Avivban temették.

A filmet természetesen minden zsidónak és az új Palesztina iránt érdeklődő nem-zsidónak is meg kell néznie.

Aprilis 3
AIDA

Román Opera
Szenzáció! Szenzáció!

Aprilis 5
NORMA

A MILANÓI SCALA NAGY EGYÜTTESE

VERA AMERIGHI RUTILI szoprán CLOE ELMO mezoszoprán
ARTURO TAMBURINI tenor MARIO ALBANEZE baritonista
LUCIONE NERONI basszus
EDMONDO DE VECCHI, karnagy vezényelével

Pillanatsfelvételek Resitáról, a romániai ércvárosról

A „Tara UDR“ örökös rabszolgái és új milliomasai. Már Vaida numerus valachicusa előtt bevezették a „Resitai Műveknél“ a numerus nullus judaicust

Tanulságos számok az ércváros tündökléséről és hanyatlásáról

Resita, április 2. (Az Uj Kelet tud.) Resita!... Udr!... Steg!... Ugy látszatra három sablonos szó, amellyel az újságolvasó kénytelen-kelletlen szinte naponta találkozik a lapok hasábjain. Sőt: képeletben talán már minden írni-olvasni tudó polgár ellátogatott ide: a mágikus erejű szavak értelme mögé meghúzódó bányák és állandóan füstölő gyárkémények birodalmába; — átélte a különböző munkamegmozdulások izgalmát, társadalmi tagozódás szerint helyeselte vagy éppen kifogásolta a sűrű bérmozgami harcokat és végül: a lapok különböző leírásain keresztül a legtöbben már magát Max Auschnittot, a romániai iparmágnást is ismerik.

(Max Auschnitt esetében különben a legprecízebben tudják, hogy hány centiméter magas, mernyi a testsúlya, milyen a hajszíne, hol él télen, hová utazik nyáron és tudják — ez a legfontosabb! —, hogy a házaságáért elhagyta ősei hitét és a keresztelési ceremóniáért Pacha bányászi püspöknek „10 milliót“ fizetett.)

A „Tara UDR!“...

Ilyenformán a bányászi hegyek közé elrejtett kőhók, bányák világa ott él az emberek képzeletében és ezért talán nem is teljesen érdektelen a mindig éber fantáziát ebben az esetben a reális megfigyelésekhez közelebb hozni és bevilágítani a miszticizmusba göngyölt birodalomba, mely Állam az Államban, helyesebben: a román népies kifejezés szerint a Tara UDR szimbolikus nevet viseli.

A timisoarai-resitai ut három és fél óráig tart vonaton. De már két órai vonatjártás után Bocsa-Montana az UDR, a Resitai művek területére érünk. Innen az addig megszokott egyhangú bányászi alföldi kép szinte percenként, lépésről-lépésre megváltozik. A szabad láthatár Dél irányába magas hegyek torlaszolójak el. Itt a vonat már csak nehéz kerülőkkel juthat előre — célja felé. A szinte szétfolyó bányászi alföldi falvakat is immár a bányavidék új panorámája váltja fel. A völgyben, a hegyek lankás oldalán és a magas fensíkon apró kőházakból álló fegyelmezett falvakcák sorakoznak. Ezekben a falvakban ilyenkor a délelőtti órákban siri csend honol, csak a pályatest mentén végigkigyózó fátelpeken, gyárműhelyekben zug, zakatol a gép.

Az új gazdagok...

Bocsa-Montanától egy félóránál hosszabb utat követően már teljesen a zugó, zakatoló gép koncertjének búvkörébe jutunk. A vonaton az utasok alig-alig értik egymást. De ez nem is fontos — a szemnek kárpótlásul éppen elég jut a látványosságból. Resita előtt különben nagyon is élvezhetjük az egymás mellett sorakozó pompásnál pompásabb villákat, ragyogó kerteket és nem ritkán a modern műstrandot is. Valóban: felemelő látvány: új paradicsom az azoknak a szerencsés csillag alatt született polgártársainknak, akik jelesen éretek a matematikából és alaposan megtanulták az algebrai egyenletek ismeretlenjeinek megoldási módját. Mondják: míg a sokezer munkás itt szegényre és betegre dolgozta magát, ezek a villatulajdonosok a váltakozó kormányrendszerek következtében kegyként ölükbe hullott igazgatási és felügyelőbizottsági stábumokon keresztül újgazdagokká, milliommokká lettek!...

A Berzava dáriusi kinsé

A gyöngébbek kedvéért illik ide a sorok közé iktatni, hogy magának Resitának két állomása is van. A rendes utas a másik, az ugynevezett városi kisállomásig váltja meg jegyét, hacsak nem nagyon spórolós és teheráraként nem adhatja fel magát a városi messzi kivüles és főleg áruforgalom lebonyolítására szorítózkodó főállomásra. A

városi kisállomásnak egyébként az a specialitása, hogy éppen a Berzava patak vízébe épült. A Berzava viszont arról nevezetes, hogy medrében annyi vagyont rejtget, hogy ennek ellenértékével méltán zsebre lehetne vágni egy egész romániai tartományt szőrtől-bőröstől. A patak medrére eltemetődött vagon pedig úgy jutott ide, hogy a Resita-művek, azaz: az UDR ügyvezetésében immár hosszú évek óta a Cságyi szalmája néven ismert takarékosági elmélet dominál.

A gyár és a temető

Amint különben a kisállomási uccáról a fővonalra térünk, két szembeálló látványosság hívja fel az idegen figyelmét. Az egyik: a hatalmas, állandóan zakatoló, füstöt okádó gyár, mely magát a várost két oldalról valószínűleg körülféli. A másik: temérdek sok temető, melyek a város baloldali hegylancán sorakoznak és éjjel és nappal is szinte azzal fenyeget, hogy csontos, hideg világába zárja a várost és az üzem egyaránt. Órákon keresztül nem lehet szabadulni ettől a nyomasztó érzéstől. Valóban: aki az élet és halál titkain belül keresi a nagy kiegyensúlyozó igazságokat — itt szimbolikus magá előtt láthatja a mamutgyár vasmancaiban vergődő várost és végül a hatalom, a gyár felett is Demokleszkardként lebegő Temetőt.

A munka koncertje

Resita érdekes és nagyforgalmú város. Az állandó lármá, szirénabugás, mozdonypipjel, gépek dübörgő zugása és kőhók öröktüzeinek sűrű hangja pokoli koncertet idéz elő. De ez itt az élet, ez adja a lendületet és ez diktálja a tempót. A fővonalakon különben állandó autótűkölés hasítja a fülhártyát és olyan szünetnélküli szél marcanagolja a vékony városi nadrág alatt a lábakat és a fedetlen arcot, hogy valóban embernek kell lennie a talpán, aki itt sőtáig bírja. Nem érdektelen az a sok sinpár sem, mely a gyalogjárókat és a főbb utvonalakat repülőhídiként szeli át. Ezeket állandóan végigfutnak az UDR házivonatai.

Resita: inflorikus...

Az idegen természetesen, aki itt egy-két napot tölt el, valószínűleg megrészegedik a látottak felett. Nem tudja, hogy ez a lármá, mely őt most is szinte kiperidéri nyugalmi helyzetéből, a valószínűben nem más, mint közönséges macskanyávogás ahhoz képest, ami itt 10—20 évvel ezelőtt volt. Mindenki tudja Resitán, hogy ez a mamut-konzern alig 25—30 százalékos üzemmelle dolgozik. Egykor: a háború előtt és alatt, de a háború után is egyideig még 15 ezer munkás dolgozott a hatalmas UDR-telepeken. Ezekben a boldog időkben egy-egy munkás átlag 3000 lejt keresett meg havonta, ami 15 ezer lélek esetében Resita számára minden hónapban csak a munkásfizetéseken keresztül 45 millió lej forgalmat jelentett.

Kilencven százalékos visszaesés

Az utóbbi esztendőben a helyzet azonban teljesen megváltozott Resitán. Ma az összes bányákban, gyárakban, telepeken alig 6000 munkás dolgozik, de ám ezek is csak minden másodnap jutnak hozzá munkához. Vagyis: a teljes kapacitáshoz viszonyítva ma jóformán csak 3000 munkás dolgozik átlagosan havi 1500 lejt fizetéssel. A fentebb említett 45 millió lejjel szemben mostanság négy és félmilliót forgalmaz Resita munkásfizetéseken keresztül havonta. Nyilvánvaló, hogy itt egy 90 százalékos visszaesésről van szó, amiért, természetesen, elsősorban a kormányhatalom a felelős, mely a multban és most is a nagy állami és hadfelszerelési rendeléseket a külföldi üzemeknek adta, illetőleg adja.

A numerus valachicus a válóságban

Eppen itt egyébként még egy igen érdekes, de egyben elszomorító momentumról kell megemlékeznünk. A „fajtisztá“ antiszemita sajtó előszeretettel szokta az UDR-en, tehát a Resita-műveken keresztül a romániai zsidóságot koncentrált pergőtű alá fog-

ni. A mamutüzem élén ugyanis az a Max Auschnitt áll, aki a zsidósággal különben soha semmilyen érzelmi kapcsolatot nem tartott fenn és aki különben az utóbbi hetekben a bányászi római katolikus püspöki kápolnában még azokat a látszat-kapcsokat is elvágta, melyek őt a zsidósághoz kötötték. Ez a Max Auschnitt ugyan itt a teljes hatalmu ur, de a vállalati avagy helyesebben a numerus valachicus szempontjából az UDR immár évek hosszú sora óta fajtisztá. A Resita-műveknek ugyanis, mint fentebb is említettük, hateres munkása és ezenkívül 400 tisztviselője van. De Vaida, a numerus valachicus apostola, nyugodt és megelégedett lehet: az UDR-nél immár évek hosszú sora óta bevezették a zsidóság szempontjából a teljes, a százszázalékos numerus nullust. Nincs zsidó. Holott nyílt titok, hogy az UDR-nél a párizsi zsidó Rotschildok is tekintélyes tőkével érdekeltek.

Zsidó közélet

Resitán szépszámu zsidó közösséget találunk, mely kétségtelenül igen értékes része az erdélyi és bányászi zsidóságnak. Szívós, erőszakos emberek az itteni zsidók, akik alapos ipari, kereskedelmi és szellemi felkészültséggel intenzíven hozzájárultak Resita fejlődéséhez. Sajnos, a mai súlyos gazdasági krízis erősen ritkítja az itteni zsidókat is.

Természetesen az országépítő mozgalomban a resitaiak is kivesszük részüket. Aldozatkészüggükkel és lelkesedésükkel minden zsidó megmozdulásban ott vannak. Intenzív hitközségi életet is élnek. Itt meg kell említenünk Berkovits Mór díszelnököt és a pártatlan agitátusát, a zsidó ügyekért igazán lelkesedni tudó ügyesre Engel Ferenc hitközségi elnököt. Ezen a téren élnek tevékenységet fejt meg ki Marossy Ármán titkári minőségben.

A város kereskedelmi életében élénk tevékenységet fejtenek ki: Berg Henrik, Klein Bernát, Schwartz Géza, Schwartz Hermann, Adler Oszkár és Andor Imre. A gazdasági és intellektuális életben viszont igen tekintélyes szerepet játszanak.

Rachmanova, olcsó!

Szereltem, cseka, halál — — — — — Lei 84.
Házasság a vörös viharban — — — — — Lei 84.
A bécsi tejesasszony — — — — — Lei 84.
Minden kötet izléses félvázson kötésben, fehér papíron!

LEPAGE-nál Cluj

Vidékre utánvétel azonnal.

teljes szerepet játszanak: Dr Dezső Hugó ügyvéd, dr Berkovits Henrik orvos, a kitérő Hoffmann Jenő igazgató, továbbá még az ismert Káldori S. igazgató, Holländer Oszkár bankigazgató, Farkas Ferenc gyógyszerész, Brummer Lajos mérnök, Bartos József fogorvos. A társadalmi és gazdasági életben egyaránt ismert és kedvelt nevek: a kitérő Klein Alfréd, Schimmerling József, Vajda Jakab, Balázs László, Marossy Béla.

A cionista élet irányítása teljesen a fiatalok kezébe került. Itt meg kell említenünk dr Klein Lajos ügyvédet, a helyicsoport elnökét, illetőleg Philipp Lászlót, a helyi tagozat alelnökét. Ez a két fiatal vezető pártatlan agitátussal irányítja az itteni cionista életet. Ugyancsak a fiatalabb generáció tagjai közül értékes tevékenységet fejtenek meg ki: Dezső István és Berg Imre fiatal ügyvédek, továbbá Weitzner Sándor és Löb Rezső barissziánusok.

Beszámolónk nem volna teljes, ha a resitai cionisták kipróbált, százszázalékos öreg harcosáról, Friedmann Abrahamról nem emlékeznénk meg. Ez az igazi zsidó férfiú élő lexikon, aki egyaránt otthonosan mozog a talmud misztikus világában és a cionista tudományokban.

Resitán kétségtelenül értékes zsidóság él és valóban csak rajta mulik, hogy az erdélyi zsidó élet irányításában is megfelelő szerepet vívjon ki magának. Fried Miksa

SZÍNHÁZ-FILM

Szerdától Viki Solymosán Magdával a címszerepben

Teljesen készen várja a szerda esti bemutatást Bónyi Adorján és Abraham Pál új operettje a Viki. Viki szerepét Solymosán Magda játssza, aki ebben a szerepben ismét valami új, kitérő alakítással lép meg a közönséget, annál is inkább, mert kettős szerepet játszik. Ezzel az alakításával is bebizonyítja művészi képességének széles skáláját. A Viki témája jobb, mint az Antoniaé, vagy a Sárga lilomé, éppen ezért tarthat ez a kedves zenéjű operett igazi sikerre számot. Kettős zenekar játszik, a Viki alatt a rendes színházi zenekar kíséri a táncokat és énekszámokat, míg a mulató jelenetek alatt Puskás Béla régi hallgató nótákat és ropogós talpalávalókat muzsikál. A megyebálon, ami az előadás

egyik szencziójára a híres szupé csárdás is bemutatásra kerül, valamint előtte 12 pár eltáncolja a ma már ritkán látható eredeti francia négyes egy pár figuráját. Solymosán Magdán kívül főszerepeket játszanak még Beness Ilona, Hegyi Lili, Kovács György, Tóth Elek, Balázs Samu, Tompa Béla, Tompa Sándor, Ihász Aladár, Rajnai Gábor, Bereng, Nagy István.

A Vikit Kádár Imre rendezi s a színházi zenekart Stefanidesz József vezényli. Tekintettel arra, hogy a társulat a hét végén négynapos kirándulásra Targumuresre utazik a Viki egyelőre, három napon keresztül, vagyis péntekig van a színház műsorán.

Hétfőn este lesz H. Deveseri: Anci egyetlen táncestélye. Már a szinpad próbák is megkezdődtek a hétfő esti nagyszabású táncművészeti produkcióból, amelyekben H. Deveseri Anci növendékeivel együtt fog brillírozni. Minden szám új élményt, meglepetést fog nyújtani. A táncok olyan különbözőek, hogy mindenki fog találni az izlésének megfelelőt. Expresszionista, mély, könnyed, fantasztikus, humoros, áhítatos, misztikus, légius táncok követik egymást. Ezekben a táncokban fellépnek Deveseri Anci tanítványai: névszerint Haas Joli, Loebel Irén, Rozenfeld Elena, Simon Muci, Strohl Adél. A koszművet Raul Eidmann tervezte s a zongorakíséretet Weisz Klára zongoratanárnő látja el. Jegyek már kaphatók a színház pénztáránál.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szerda 8½: Viki (Bónyi Adorján és Abraham Pál zenés vígjátéka. A budapesti Magyar Színház állandó nagysikerű műsordarabja. Solymosán Magdával a címszerepben. Puskás Béla és cigányzenekarának közreműködésével. Premier bérlet 21. szám.)

Csütörtök 8½: Viki (2-odszor).

Péntek 8½: Viki (3-adszor).

Szombat: Tanase vendégjátéka.

Vasárnap: Tanase vendégjátéka. Hétfő 8½: Deveseri H. Anci mozgásművészeti iskolájának táncestélye. Rendes helyárrakkal.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda, április 3: Aida. (A milánói Scala együttesének fellépte. Vera Amerighi Rutili szoprán, Cloe Elmo mezosoprán, Arturo Tramburini tenor, Mario Albanedze bariton, Lucione Neroni basszus és Edmondo di Vecchi karnagy.)

Péntek, április 5: Norma. (Premier. V. Bellini zeneszerző halálának 100 éves évfordulója alkalmából. A milánói Scala nagy együttesének fellépte. Vera Amerighi Rutili, Cloe Elmo, Arturo Tramburini, Lucione Neroni szólóénekesekkel és Edmondo di Vecchi karnagy vezényletével.)

Szombat, április 6: Faust. (Iskolai matiné.) Vasárnap, április 7: Vig özvegy. (Este.) Hétfő, április 8: Tristan és Izolda.

A cukorbeteg korszta

Irta: Dr Horvay Lajos főorvos. Ára 96 lej. Kapható LEPAGE-nál Cluj. Kérjen orvosi jegyzéket.

UJ! UJ!

STEFAN ZWEIG

A lélek orvosai 370 lap füze 125 lej
Marie Antoinette 600 lap, vászonkötés 125 lej
LEPAGE-nál Cluj. Kérje az új könyvszenzációk jegyzékét.

A moder

Irta: Prof. dr Wilhe jegyzetekkel ellátta lej. LEPAGE-nál Cluj

olcsó!

Lei 84... Lei 84... Lei 84... szon kötésben, h... ron!

E-nál Cluj

Dr Dezsó Hugó... rik orvos, a kiti... , továbbá még a... , Holländer Oz... s Ferenc Józse... , Bartos Győze... , és gazdasági élet... et nevek: a kiti... t József, Vajda... rossy Béla.

sa teljesen a fiata... eg kell említenünk... a helyi csoport el... szlót, a helyi ta... két fiatal vezető... itja az itteni cio... a fiatalabb gener... tevékenységet fej... ván és Berg Imre... Weitzner Sándor... sok.

tejes, ha a resi... százszázalékos öreg... Ábrahámról nem... igazi zsidó férj... otthonosan mozog... ában és a cionista

értékes zsidóság él... lik, hogy az erdélyi... megfélelő szere... Fried Miksa

LM

agdával

s szupé csárdás is... mint előtte 12 pár... tán látható eredeti... figuráját. Soly... szerepeket játsza... Hegyi Lili, Kovács... és Samu, Tompa... sz Aladár, Rajnai... ván.

endezi s a színházi... sef vezényli. Te... ársulat a hét vé... ársra Targumures... re, három napon... g van a színház

játéka... Ancel mozgasművé... cestéje. Rendes

MUSORA:

(A milánói Scala... Vera Amerighi... Elmo mezosoprán... enor, Mario Alba... Neroni basszus és... arnagy.)
ma. (Premier. V... falának 100 éves... l. A milánói Scala... felléptével. Vera... e Elmo, Arturo... Neroni szólóéneke... Vecchi karnagy

(Iskolai matiné.)... zvegy. (Este.)... s Izolda.

kozolja

orvos. Ára 86 lej... j. Kérjen orvost

HIREK

A pápa örületes borzalomnak bélyegezte az új háború lehetőségét. Citta del Vaticano-ból jelentik: A bibornoki kollégium utolsó ülésén XI. Pius pápa mély fájdalommal emlékezett meg arról, hogy a politikai, gazdasági és erkölcsi krízis mélyül, fegyverkezés folyik világszerte, amely új háború magyát rejti magában. A pápa örületes borzalomnak bélyegezte az új háború lehetőségét. Közölte, hogy januárban Lourdesben nyilvános imádkozást fognak elrendelni azért, hogy az Örökkévaló világossítsa meg azok elméjét, akik kormányozzák a népeket.

Eletvesztélyes a sibiui összetűzés egyik előzetes állapota. Bucurestiből jelentik. A Carentul szerint a vasárnapi tüntetés sebesültjei közül Rezurea állapota még mindig életvesztélyes, Vasiu dr es Rosca jobban vannak és ha komplikációk nem jönnek köztbe, hamarosan felépülnek.

Leszerelési dokumentumok. Párizsból jelentik: A francia első és második hajóraj egységeinek részvételével május első hetében Gibraltár és az Azorok között megkezdődnek az ideai francia haditengerészeti gyakorlatok. A flottát a gyakorlatok befejeztével Marokkó partja mentén fogják összpontosítani. — A francia kamara 1.5 milliárd frankot szavazott meg a légi hadsereg fejlesztésére. — Az olasz szenátus jóváhagyta a haditengerészet és a légi flotta költségvetését. Megelégedéssel vették tudomásul, hogy épülnek a Vittorio és Vittorio Veneto hatalmas páncélosok.

Elrontotta a gyomrát? Hirtelen (acut) gyomorrontás esetén vegyen óránként 2-2 szem Salvaacid pasztillát, a tünetek (hányás, görcs, láz, bevont nyelv, stb.) megszüntéig. Biztos hatás, gyors gyógyulás.

Gyomorbaos Ön? Gyomorégés, gyomorhajtás, görcs, puffadás, stb. ellen minden étkezés után 2-2 szem Salvaacid biztosan hat. 15 szemet tartalmazó kis tubus 50 lej 50 szemet tartalmazó üveg 150 lej Kapható minden gyógyszerárban és a romániai képviselőknél: „Szent István” gyógyszerár Oradea, Str. I. C. Bratianu 60.

Vaida körútja. Chisinauból jelentik: Vaida április 9-én előadást fog ott tartani az Astra meghívására, Bessarabia csatlakozásának évfordulója alkalmából Vaida egyébként április 7-én Iasiban fog beszélni. Chisinauból Bucuresti utazik Vaida és akkor fog megtörténni új pártjának hivatalos megalakulása.

Számfőnöki állományba helyezik a leépített járásbírókat. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter április 10-ére összehívta a legfőbb bírói tanácsot, amely intézkedni fog a feloszlított járásbírókhoz beosztott bírák elhelyezéséről. A bírák számfőnökiek lesznek és addig, míg valamilyen elhelyezést nem nyernek, új bírókat nem neveznek ki és nem léptetnek elő.

A Goldmark zsidó Filharmónikus Zeneegyesület április 11-i hangversenye. A Goldmark Filharmónikus zeneegyesület legközelebbi hangversenyt április 11-én tartják meg a Katholikus Gimnázium dísztermében, pontosan 9 órai kezdettel. Kezdfőkor az ajtókat lezárják és a későjövők csak a színpadon juthatnak be a terembe. A műsor legnagyobb vonzóereje a kitiú Hevesi Piroska szereplése, aki Beethoven Es-dúr zongora-hangversenyt adja elő a szímfőnök zenekar kíséretével. Ezenkívül még Mendelssohn Hebridaik nyitánya és Haydn klasszikus szépségű „Az óra” szímfőnöki szerepelnek a műsorban. A zenekart a lendületes Boskovits Sándor vezényli és minden jel arra mutat, hogy ezen nagyszabású koncert újabb étappét fog jelenteni magára ivelő dirigens karrierjében. Tekintettel arra, hogy a helyek számozottak lesznek, tanácsos a jegyekről előre gondoskodni. Elővétel a Kohn gyógyszerárban, Piata Unirii No. 9. (Telefon: 1138) és Lepage könyvkereskedésben Piata Unirii No. 20. (Telefon: 438.) bonyolítható le. Filharmónikusaink első nagyszikéri hangversenye után ez újabb koncert bizonyítékul fog arra szolgálni, hogy városunk zenekulturájának fejlesztésében a Goldmark Filharmónikus Zeneegyesület mily fontos tényező.

A modern házasság

Irta: Prof. dr Wilhelm Steckl, fordította és jegyzetekkel ellátta dr Gärtner Pál. Ára 99 lej. LEPAGE-nál Cluj. — Postán utánvétellel.

Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyek hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

Borzalmas robbanás egy olasz lőporgyárban. Torinóból jelentik: Aviglianában a lőporgyárban nagy robbanás történt tegnap délelben. Az explózióknak 7 halott és súlyos sebesült áldozata van, köztük a gyár igazgatója is. A robbanást öngyulladás okozta.

Idegen államokban keletkezett háború esetén tilos lesz a löszkerítivel az Egyesült Államokból. Washingtonból jelentik: A szenátusnak a fegyverkereskedelem ügyében kiküldött bizottsága indítványozta, rendelje el a kormány, hogy idegen államokban keletkezett háború esetén tilos a fegyver és muníció-kivitel az Egyesült Államok területéről. A hadiipar vezetői a hadügyminisztérium ellenőrzése alá helyeztetnek.

Megindult a rendszeres légi forgalom Róma és Budapest között. Rómából jelentik: Megindult a rendszeres légi forgalom az olasz és a magyar főváros között. Az első közvetlen budapesti rendeltetési gép délután 6 órakor érkezett meg a magyar főváros repülőterére, ahol ünnepélyes fogadtatásban volt része a vonalon elsőnek utazóknak. Ott volt a repülőterén a diplomáciai kar több tagja is. A gép hetenként háromszor járja meg az utat a két főváros között.

Háromszázezer lej helyett 15 ezer lejt kapott földjéért két magyar gazda. Erdékes kisajátítási pert tárgyalt tegnap a cluji törvényszék Dunca-tanácsa. Még a mult esztendőben Mánasturen iskolaszéke beadványt intézett a cluji járásbíróshoz mint első agrárfórumhoz, amelyben előterjesztették, hogy a községnek két iskolára van szüksége és erre a célra a község belsősegéből kijelöltek négy holdat, amely Török Ferenc és Imre Ferenc falusi gazdák tulajdona. A négy holdnak 500 ezer lej rendes körülmények között az ára, tekintettel arra, hogy a község szívében van a két gazda telke. A járásbíróshoz úgy döntött, hogy két holdat ítél meg az iskolaszéknek, amelynek viszont 300 ezer lej a megállapított értéke. A két gazdának ezzel szemben csak 15 ezer lejt ítél meg érte a járásbíróshoz. A járásbíróshoz döntése ellen a két gazda fellebbezett a törvényszékhez. Az első fórumon dr Gabányi képviselte a felpereseket, míg a fellebbezést tárgyaláson már dr Miclea és dr Fabius is mint jogi képviselők szerepeltek. A tárgyaláson azonban csak Gabányi és Miclea jelent meg. Gabányi kérte a tárgyalás elhalasztását, amelyet azzal támasztott alá, hogy nem volt ideje kellőképpen elkészülni a per anyagával. A bíróság helyet adott az ügyvéd kérésének és a tárgyalást április 11-re halasztotta el.

Elhízott egyéneknek a már régóta szivesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvizura a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyedé teszi.

Ma, szerdán utoljára!!

Uj Palesztina

(Népünk álma). A mai Palesztina gazdasági, ipari, kereskedelmi keresztmetszete. Elhelyezkedési lehetőségek. Népi szokások. A filmben levő énekszámokat a világ leghíresebb zsidó kántora

Josele Rosenblatt

éneklí héber és jiddis nyelven kóruskísérettel. Jegyek elővételben egész nap. A délutáni előadásoknál a zsidó ifjúsági szervezetek tagjai kedvezményt kapnak. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

a Royal Mozgóban

Paál Jób előadása. Hétfőn este a cluji Ujságíróklub előadó asztalánál a kitiú világljáró riporter, Palá Jób olvasott fel szellemesen és nagyon érdekesen „Világhírességek papucsban” címen. A pápáról, aktív hatalmasokról és magasról lehelletokról, miniatűr-országok államfőiről, költőkről, muzsikusokról, írőkről. Bizonyos pikantéria vibrál e témában, amelyet Paál Jób jó érzékkel válogatott és csoportosított és tehetséggel adott elő. Plasztikusan és viccesen mutatta be a legkülönbözőbb hírességek köznapjait, amelyekkel helyenként kortörténetet adott. Az előadás alkalmából megtelt a klub nagyterme, a közönség nagy figyelemmel hallgatta az ujságíró kellemes előadását és viharos tapsokkal ünnepelte.

Nagyszabású kémkedési perben hozott ítéletet a belgrádi törvényszék. Belgrádból jelentik: A belgrádi törvényszék tegnap nagyszabású kémkedési ügyben hozott ítéletet. A vádlottak közül Meszlényi Irént 20 évre, Kálmán Bálintot életfogytiglani fegyházra, 3 más társukat 18-15, illetve 12 évre ítélték.

Rövid hírek mindenünnen. Londonból jelentik, hogy a kínai kormány 100 millió dolláros belső kölcsönt bocsátott ki. — A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint a hőmérséklet alig változik. — Göringet kinevezték a német repülőelhárító tüzésérg főparancsnokává. — Légi forgalom indult meg Amsterdam és Prága között. — A Prager Tageblatt értesülései szerint az osztrák Vöröskereszt új sorsjegyeket bocsát ki s az első huzáson engedélyezik a jelenleg értéktelen, régi sorsjegyek részvételét is.

Augusztus 1-én veszik fel a vasúti forgalmat Románia és Szovjetorszország között. Moszkvából jelentik: A Dnyeszter-híd építési munkálatai már folyamatban vannak. A hiddal kapcsolatban 26 kilométeres vasutovonalat építenek a Dnyeszter partjára. A Tass-ügynökség jelentése szerint a közvetlen vasúti összeköttetést Románia és Oroszország között augusztus 1-én veszik fel.

Közalkalmazottakká nyilvánították Németországban a bírákat. Berlinből jelentik: Ma lépett életbe az igazságszolgáltatás birodalmi egységesítése. Mától kezdve az összes bírák és igazságügyi tisztviselők birodalmi közalkalmazottakká lettek.

Május 12-én gazdag ember lehet Ön is, ha vesz ujságíró-sorsjegyet

A gazdasági válság korántsem érte még el a mélypontját. Nincs munkalehetőség, hiányzik a pénz és az emberek tanácstalanul állva, csakis olyan módszerekhez folyamodhatnak, amelyek biztos pénzforrásokat jelentenek.

Az erdélyi és bánati népkisebbségi ujságírószervezet a cluji Banca Iliecu rendezésében kétféle sorsjátékát most indított atnak. Felesleges hangoztatni, hogy az utóbbi időben csak a sorsjáték az egyedüli mentés.

Ez a körülmény cáfól rá a közigazdászok defetista elméleteire és anélkül, hogy az embernek különösebb gondot okozna, a május 12-iki huzáson 250.000 lejt nyerhet.

Nincs hitel, nélkülözük a pénzt és így senki sem vállalhatja a felelősséget, hogy éppen ötven lejes sorsjegyen muljjon ugy a maga, valamint családjának és gyermekeinek boldogulása.

Már az első nap olyan hatalmas érdeklődés nyilvánult meg, hogy az Iliescu Bank kénytelen volt tisztviselőinek számát gyarapítani és bizományosait távirati úton értesíteni, hogy még egyelőre lehet sorsjegyet kapni.

A kisebbségi ujságírószervezet ezzel az akciójával is a közérdeket szolgálja, hiszen nincs az a házard kártyajáték, amelynél 50 lejes beraktetéssel 1800 leinél többet nyerhetne az ember és vajjon hol van az vállalat, amelyik 50 lejes befektetéssel 250.000 lejes tisztanyereséget tudott felmutatni?

Azok az emberek, akik nem vesznek sorsjegyet, soh többé ne merjen panaszkodni. Végeredményben olyan páratlan lehetőséggel állunk szemben, amilyent a pénz történelme alig ismer.

Az ujságírószervezet szükségesnek tartja nyomatékosan hangsúlyozni, hogy nem vállal felelősséget azért, ha nem tudja kielégíteni az összes érdeklődők igényeit.

Végül pedig egy megnyugtató kijelentés. Az ujságírók szakítva a tradíciókkal, a legteljesebb discretíóval fogják kezelni a nyereket és nem akad egyetlen olyan lap sem, amelyik a hitelezőknek kiszolgáltató a nyerek névsorát.

Ime, az utolsó akadály is elhárult, mert valljuk be őszintén, hogy a multban számos ember azért nem vásárolt sorsjegyet, mert félt, hogy megtudják a hitelezői. Még csak annyit, hogy az Ujságírószervezet sorsjátéka alatt aligha lesznek gazdasági okokból öngyilkosok, hiszen azt az ötven lejt mindenki előtudja teremteni és máriól-holnapra felragyog a szerencse csillaga.

Ruzicskay György képiállítása

A Select-mozgó mellett, szerény helyiségben nyílt meg Ruzicskay György, a nagytehetségű, erdélyi származású, de immár Erdély határain túl is jóismert fiatal festőművész tálrata.

Uttörő, eredeti tehetség Ruzicskay György, a gép, a városi forgalom, a gépi termelés szociális vonatkozásainak és főleg a mozgásnak hivatott, sőt elhivatott művésze. Több mint kiváló festő: költő és gondolkodó.

Nagyobb kompozícióin kívül van egy képen elbeszélő eposza, még helyesebben: drámai költeménye Aremsuról, a szerelemkeresőről, amely kompozícióban, megcsinálásban és főleg emelkedett konkluzióban a legmodernebb és legmegragadóbb képzőművészeti alkotások egyike.

Színeiben, vonalvezetésében, árnyalatai kifejezésében mindig eredeti és lenyűgöző vizualitása művész tud lenni Ruzicskay György, aki minden bizonnyal be fog evezni a világhír óceánjába.

Ruzicskay tálrata egész nap nyitva van és díjtalanul megtekinthető.

Nagy Karola: Itt voltam... (A magyar Baszkireseff Mária naplója és irodalmi hagyatéka. Benedek Marcell előszavával). A könyvpiac legérdekesebb, legvonzóbb eseményei. A mai kort nem fejezte ki még senki így, mint ez a fiatalon, tragikusan elhunyt erdélyi írónő. Epaoha könyvkiadó Budapest. 312 oldal, illusztrációkkal, egészvászonban 106 lej minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál Cluj.

LION FEUCHTWANGER

Oppenheim festvérek vászonkötés 158 lej Zsidó háború 2 kötet füzve 60, vk. 125 lej Csunya hercegnő, füzve 50, vk. 80 lej

LEPAGE-nál, Cluj

Postán utánvétellel. Kérjen jegyzéket.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Hogyan akarja Maniu biztosítani a román elem gazdasági érvényesülését?

Numerus valahicus helyett: irányított gazdaság. A simleuli zsidó kereskedők jogai

Cluj, április 2. (Az Uj Kelet tud.) A sibiui események, éppugy, mint a cluji nemzeti parasztpárt klubhelyiségével kapcsolatos zavargások fordulópontot jelentenek a numerus valahicus mozgalom történetében. A válóper, amely negyven éves barátság után indult meg Maniu Gyula és Vaida Sándor között, a végleges szakítás kimondásával fejeződött be és ez vasárnap Sibiuban ment végbe, Viorel Tilea dr. válsztó kerületében, ahol a vaidista parasztpárt megzavartak egy nemzeti parasztpárti gyűlést, amelyen Maniu Gyulának és Mihalachenak kellett volna felszólalniuk. A maniuisták élesen reagáltak erre az eljárásra, ebből verekedés keletkezett, amelynek négy áldozata ma is orvosi kezelés alatt áll. Ugyanakkor a vaidista Patria olyan triviális hangon ir Maniu személyéről, amihez hasonlót egyik ellenzéki párt lapja sem engedett volna meg magának. Maniut közönségesen a legutóbbi rendbontások értelmi szerzője gyanánt tüntették fel, nem feledkezve meg természetesen a Judás pénzéről sem, amelynek minden ilyszerű eseménynél megfelelő helyet szorít a vaidista Patria.

Maniu első álláspontja

Azok között, akik a legélesebben állást foglaltak a numerus valahicus ellen, az első sorokban állt Maniu Gyula. A volt miniszterelnök már az első napon, amikor Vaida javaslatát a nemzeti parasztpárt vezetősége elé terjesztette, rámutatott arra, hogy a numerus valahicus távrolról sem az a csodatevő szer, amely alkalmas volna arra, hogy meggyógyítsa az összes bajokat, amelyekben az ország szenved. Ugyanilyen értelemben szólalt fel Maniu a nemzeti parasztpárt erdélyi vezetőségének cluji ülésén és ez volt a vezérfonala annak a beszédnek is, amelyet Maniu Sibiuban tartott, miután a nemzeti parasztpárti hívek szabályszerűen megrohanták az uccán azokat a vaidistákat, akik megzavarták előzetesen az ülés megtartását. A lényegben mindenesetre egyetért Maniu Vaidával. Maniu kifejtette, hogy a parasztság érdekében csak úgy lehet eredményes gazdasági politikát folytatni, ha államosítják a kulcsiparágakat. A helyzet ma az, hogy a paraszt kénytelen olcsón eladni áruját, mert a vevők megegyeztek egymással abban, hogy csak egy bizonyos összeget adnak termékeikért. Ezzel szemben kénytelen a paraszt drágán vásárolni, miután az eladók, a gyárak kartellekbe és trösztökbe tömörülve védik az árakat. Tegnap számunkban kivonatossan ismertettük Maniu beszédét. A Románia Nouă mai száma szövegint közli az egyes passzusaiiban a mai hangulatra jellemző beszédet.

A valahicus szó kigunyolása a román népek

— Mit kell tehát tennünk, testvéreim? — mondotta Maniu Gyula sibiui beszédében. Ha mi, az egykori nemzeti párt igazságát tettünk a román népek, a román nyelvnek, a román földnek, most igazságot kell tennünk az életlehetőségeknek is. Igazságot kell tennünk a bankoknál, a gyáraknál, a kereskedőknél, hogy ne zsákmányoljanak ki benneteket. Azt hiszitek, hogy ezt meg lehet csinálni a numerus valahicus, vagy numerus proporcionalis utján? Elsősorban is, amikor én erről a numerus valahicusról beszélni hallok, a vér a fejembe száll. Mert ez a szó, hogy „valahicus” a román nép kigunyolására szolgál. Tudjátok, hogy a magyarok és szászok, amikor rosszat akartak beszélni rólunk, ezt a kifejezést használták, hogy „oláh”, vagy „bloch”. Ma, amikor láttam, hogy néhány ficur és néhány részeg ember numerus valahicus felirású táblákkal jár körül, azt mondtam magamban,

„uram, isten, ne büntesd meg ezeket az embereket, mert megérdemelnék, hogy legalább a századrészt elszenvédjék annak, amit a román népek az oláh név alatt el kellett tennie. Öríz meg uram isten, mert nem tudják, hogy mit csinálnak.”

Hogyan kerülhet minden román kézbe

— Ne felejtsetek el, hogy 1848-ban, amikor a forradalom volt, amikor összegyűltek a románok Blajon a szabadság mezején, az első dolog volt, hogy eltörölték az oláh szót, mert az a mi kigunyolásunk volt. S ha száz évvel ezelőtt felbresztettek bennünket, ne hagyjátok falvaitokban, hogy a román népet oláhnak nevezzék. A numerus valahicussal megszerezhetjük a gyárakat, eltávolíthatjuk-e az idegeneket, akik bennünket kizsákmányolnak és megszerezhetjük-e a kereskedelmet, amely részben a miénk is kell, hogy legyen? Tudjátok, mit jelent ez? Azt jelenti, mintha valaki újjával akarná felmérni a tenger szélességét, vagy kanállal akarna vizet merni belőle. Ez csak úgy történik meg, ha a román állam veszi kezébe a gyárakat és a román állam fog dolgoztatni bennük. Ennek megvalósítása pedig benne van Mihalache programjában. Rátesszük kezünket ezekre a gyárakra és nem elégszünk

meg azzal, hogy néhány embert, németeket, szászokat, stb. eltávolítsunk onnan, s a mieinket tegyük helyébe, akik arra hallgassanak, amit a zsidó, német, magyar igazgatók mondanak, hanem mi fogunk fölülük igazgatókat állítani. Ezt pedig nem lehet a numerus proporcionalissal megcsinálni. Ezt csak úgy lehet megcsinálni, ahogy Mihalache akarja, bevezetni az irányított gazdaságot és elérve ezáltal azt, hogy a kereskedelem román kézbe kerüljön.

Ez így nem mehet tovább

— A mi vidékünkön nem tudunk szombaton vásárolni semmit, mert az összes üzletek zsidó kézben vannak és szombaton senkit sem lehet látni Simleul uccán, s a románoknak vasárnap kell bejönniök Simleura, hogy bevásároljanak, mert vasárnap az üzletek nyitva vannak. Ez pedig, testvéreim, nem mehet így tovább. Minden népek meg kell adni a maga jogát, hogy ne legyünk mi kénytelenek Romániában az idegenek ünnepét megünnepelni, a szegény román pedig vasárnap legyen kénytelen vásárolni. Ezt nem tűrhetjük tovább. Ezt azonban nem lehet a numerus valahicussal megcsinálni. Ezt csak nagy, határozott, a román nemzet szolgálatában álló politikával lehet megvalósítani, úgy, ahogy azt Mihalache akarja.

Bernard Shaw, Ilja Ehrenburg és Gladkow kihallgatását kéri Constantinescu professzor izgatási perében

Bucuresti, április 2. Constantinescu Iasi professzor ismeretes ügyében a föltárgyalást husvét előtt fogják megtartani. Az egyetemi tanárt tudvalevően antifasiszta propagandáért és külföldi körökkel való tiltott kapcsolataiért állították bíróság elé. Constantinescu Iasi 40 tanu kihallgatását kéri, közülük számos

külföldi személyiséget, így Bernard Shaw, Andre Gidó, Mallieux, Ilja Ehrenburg, Gladkow stb. A professzornak három védője lesz, köztük Dem. Dobrescu Demostene Botez és Pandrea.

Vita a kamarában a Palesztinának szánt 30.000 vagon román termőföld fölött

A cuzisták nacionalizálni akarják Sadagurát

Bucuresti, április 2. (Az Uj Kelet tud.) A kamara ma délutáni ülését főleg zsidó vonatkozású kérdések foglalkoztatták. Napirend előtt Carlan cuzista tiltakozik az ellen, hogy az egyik előző ülésen, a bírói szervezet módosításáról szóló törvénnyel kapcsolatosan, néhány többségi képviselő Nistor munkügyi miniszter segítségével módosító javaslatot fogadtattott el, amely Iliesti községből Sadagurára helyezteti át a járásbírságot, holott Sadagura tiszta zsidó hely.

Pop Valer dr igazságügyminiszter: Sadagurának kétszerannyi pere volt, mint Iliestinek. Különben is állami érdek, hogy egy ilyen kisebbség lakta helységben minél több hatóság legyen.

Carlan: De gondoskodjék ugyanakkor a kormány Sadagura nacionalizálásáról. Amikor mi kormányra jövünk, nacionalizálni fogjuk ezt a várost.

Madgearu az ifjúi részleges választásokkal kapcsolatosan hatósági visszaéléseket jelez.

Giurgescu georgista kéri a földművelésügyi minisztert: igaz-e, hogy 30.000 vagon

román termőföldet exportálnak Palesztinába. Ez ugyanis a román föld termékenységének gyengülését vonná maga után.

Negura földművelésügyi alminiszter szerint a hír légbőlkapott. Hozzá semmiféle hasonló indítvány nem érkezett be.

Giurescu kéri ezután: mi lesz a 4200 munkással, akik még hetek óta sztrájkolnak a buhusi posztógyárban. Kéri a munkügyi miniszter intervencióját. Kéri továbbá a gyár alkalmazottainak fizetési listáját, mert, amíg egyesek, idegenek, nagy fizetéseket huznak, a gyár munkásaival mostohán bánnak.

Jámber Ferenc előadása a Sálom klubban. Folyó hó 4-én, pénteken este Jámber Ferenc, az Uj Kelet felelős szerkesztője tart előadást „A zsidó nép átrétegesítése” címmel, az erdélyi Zsidó Diáksegélyező kulturbizottsága cluji csoportjának rendezésében. Az előadás, mely átfogó ismertetést fog adni a zsidó népi átrétegződés összes kísérleteiről és problémáiról, a Diáksegélyező Str. N. Filipescu 6. alatti helyiségében lesz megtartva, este 9 órai kezdettel.

CUKOR **חם שו**
mindennemű

fűszer és itáláru
kapható

I. GLASER

Rendeléseket hazaszállítunk.

Meghalt Renaudel francia képviselő, az európai szocializmus egyik vezére

Párizs, április 2. Az esti órákban érkezett jelentés szerint ma délután Párizsban meghalt Pierre Renaudel francia szocialista képviselő, aki az európai szocialista mozgalom egyik vezéralakja volt s tevékeny szerepet vitt a második internacionálé megszervezése körül, Pierre Renaudel az utóbbi időben szembekerült Leon Blummal, a francia szociáldemokrata párt vezérével s ez a szembekerülés arra késztette, hogy kiválasszon a szociáldemokrata pártból és megalapítsa a disszidens szocialisták pártját. Az új pártnak Renaudel a „neoszocialista párt” nevet adta, amelynek ma bekövetkezett haláláig elnöke és parlamenti vezére volt.

Lerroux visszaadta kormányalakítási megbízatását Zamorra spanyol köztársasági elnöknek

Madrid, április 2. Lerroux deznált miniszterelnök a katolikus néppárt ellenkezése miatt nem tudott kormányt alakítani. Gil Robles, a párt elnöke kijelentette, hogy a pártnak kellene átadni a kormányalakítás jogát, de legalább is abszolút többséget biztosítani neki a kormányban. Ha ezt nem teszik, oszlassák fel a kortezt. Lerroux megjelent Alcalá Zamorra köztársasági elnök előtt s vissza akarta adni a megbízatást. A köztársasági elnök felhívta a deznált miniszterelnököt, hogy kísérelje meg más alapon a misszió teljesítését. Később Lerroux újból megjelent a köztársasági elnök előtt s bejelentette, hogy végképpen visszaadja megbízatását. Alcalá Zamorra erre néhány pártvezérrel folytatott megbeszélést, majd Martinez di Velasco volt minisztert bízta meg a kormányalakítással.

Az Operátogatók figyelembe. Egy sajtóalatos tévedés folytán hiba csuszott be az Opera műsorába, amelyet ezton is helyesbítünk. A világhírű Milanói Scala színházának második fellépte nem csütörtökön, hanem pénteken, április 5-én lesz a „Norma” című operában, amelynek a premijere van ezttal. A főszerepeket: Vera Amerighi Rugli, Cloe Elmo, Arturo Tramuntini, Mario Albanese, Lucione Neroni éneklék, míg Edmondo di Vecchi dirigál.

A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület f. hó 4-én, csütörtökön este pontosan 9 órakor tartja 77. rendes tudományos szakülését, melynek programja a következő: 1. Dr Pártos Ervin: Munkásegészségi megfigyelések. 2. Dr Weisz Fülöp, dr Heller József, dr Borsai Imre, dr Weinstein Gyula, dr Grünfeld Hermann: Hozzászólások az „Influenza problémához”. 3. Dr Farkas Imre: Zárszó.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. F. Petroseni. Címét illetékes helyre továbbítottuk.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Taxa postala
plátte in num.
No. 224713/929.

10. Telefon: 9-77. E. Havonta 110, negyed évre 600, egészévre fődre: Havonta 2, félévre 12, egészévre 24. detések díjazás sz KELET” az erdélyi dóság egyetlen politikánk utányomás rás megjelölésével

Berlin, Moszkva,

Eden angol főpecsédnak utolsó stációját hazájába tér vissza a számoljon utjának erd államférfiak e beszám sák utazása mérlegét.

Felvetődik a kérdésciai utjának végén a szültebb-e vagy kevésnak előtte volt?

Erre a kérdésre ne laszt adni.

Nem könnyű pedig magatartása az európa ben még most sem tiselek szerint aligha fészövetség rendkívüli ban sem.

Az angol nagypolitihén szólva labilisnak

A berlini eszmecsere győzte Edent és Simorország szándékai tis Harmadik Birodalom párt vesztélyeztetí leplégi készülődésével, ha

Ennek a felismerésne konzekvenciája az követné a francia és irányvonalát és Németvel, vagy még pontos biztosítaná az európai

S ha Anglia mégsem a berlini, moszkvai és nak, még mindig habosít és ezzel bizonytalan bizonytalan európai lé mélyenfekvő okai van imperializmus speciális nek.

Az angol államférfia a német szoldateszka is háborus konfliktus amely Angliára nézve konzekvenciák nélkül.

Ennek ellenére azon cia taktikázással szer tudatában van annak, világháboruban sokkal mint amennyit az e kockázatot.

A dominiumok szolnőben van, India el napról-napra növekszen szemben, Kínában és érdekeket az ébredő leg Japan előretörése

Egy új világháboru téték minden bizony valának, amelyeket központi hatalma alig

Mindez, ha érthetőv magatartását a franciával szemben, még nagy önzetlenségre és angol diplomácia nem erdőt, nem látja azt, lizmus nyolcvan év ujra kísértetiesen me ség falára s hogy a virulensebb, mint val

A francia koncepciomusnak akar gátat stum megkötésével aka a porosz militarizmus 1914-es barbár kaland

A francia koncepc mindaddig problematí Anglia pozitív állásf rozik, amig pozitív c leti paktumhoz a né azt az illuziót kelti, h esetén senleges fog

Kétségtelen, hogy gai tanácskozásai rést elzárkózási politikájá kívül szüknek látsz mihelyst a varsói esz amelyen Eden minteg eredményeket, amely igyekezett — Moszkva

Eden keleteurópai nem itélhető meg t